

KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KADIN POLİSLERİN BAKIŞ AÇISI: ARTVİN İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Hatice KARAKUŞ

ÖZET

Kadına yönelik şiddet son günlerin başta gelen toplumsal sorunlarından birisidir. Yazılı ve görsel medyada sunulan yazılar ve görüntüler, kadın şiddetinin boyutları hakkında türkütücü bir tablo ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışma kadın polislerin, kadın şiddetine bakış açısını yansıtmaktadır. Hem bir kadın hem de olaylara ilk elden şahit olan bir meslek grubu olarak, 18 kadın polisin şiddet olaylarının nedenleri, sonuçları ve neler yapılabileceğine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, şiddet, polis.

ABSTRACT

Violence against woman is one of the major social problems these days. Text and images, which have been presented in written and visual medias, reveal a scary picture regarding the dimensions of woman's violence. This study reflects point of view of the policewomen to woman violence. As a professional group that both a woman and a witness to events at first-hand, it has been given opinions of 18 policewomen regarding the reasons, results of acts of violence and what can be done.

Key Words: Woman, Violence, Police.

1. GİRİŞ

Bizim buralarda (Kenya'da) erkek eve geç gelir. Geç saatte sarhoş gelir. Gelir gelmez karısına “açım” der. Karısı zaten yemeği çoktan hazırlamış, kocayı bekliyordur. Ne yemek yaptıysa tümünü kocasının önüne getirir. Erkek yemeklere şöyle bir bakar ve “bak işte bu olmadı, benim canım tavuk yüreği yemek istiyor” der. Kadın gece vakti bağa, bahçeye çıkar. Bir tavuk bulacak, yakalayacak, tavuğu kesecek, temizleyecek, yüreğini çıkaracak, pişirecek ve kocasının önüne getirecektir. “Yapamam, ne bulursan onu ye” derse, kocasından dayak yer. “Peki” der, yola ve işe koyulur, tavuk yüreğini pişirip kocasına ettiğinde, o saate dek kocası çoktan uyumuş olur. İki şık var, ya kocayı uyandıracak ya uyandırmayacak. Uyandırır da, yiyeceği verirse, “niye beni uyandırdın” diye kocasında bir güzel dayak yer. Kimi zaman erkek eve geç ve sarhoş gelir ve tek söz etmeden, tavuk yüreği bile isteyemeden olduğu yerde yığılır, sızar. O zaman ertesi sabah karısını yine döver: “dün gece senden istememiş bile olsam, benim tavuk yüreği yemek isteyeceğimi sen bilmeliydin” der...(dayak yemek için başka olasılık kalmadığına göre galiba “öykü” bitti) (ORAL; 2010: 233).

Kadına yönelik şiddet yukarıdaki hikayede anlatıldığı üzere, çözümü olmayan bir kısır döngü içerisinde mi ilerleyecek? Kadının şiddet görmesi için olasılıklar hep olacak mı? Kadın cinsiyeti gereği, kültürel normlar, kabuller ve beklentilere dayalı olarak hep kadın kimliği ve psikolojini kabul ederek, bu süreci bu şekilde, yarın ne olacağını bilmeden mi yaşayacak? Kadın "ben ne yaparsam yapayım kadınım, yapacak bir şey yok" mantığı ile mi hareket edecek? Bu ve buna benzer sorular bu akademik çalışmanın ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

Bu çalışma, Artvin il emniyet müdürlüğünde görev yapan 18 kadın polis ile derinliğine görüşme yapılarak hazırlanmıştır. Görüşme yapılan kadın polislerin gerçek isimleri saklı tutularak G1, G2 şeklinde kodlamalar yapılmıştır. Görüşmeler esnasında ses kayıt cihazı kullanımı önerilmiştir. Görüşmelerin bir kısmında ses kayıt cihazı kullanılmış, bir kısmında ise notlar alınmıştır.

Kadına şiddet temalı bu makalede kadın polislerin görüşlerine başvurulmak istenmesinin çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Şiddet olayları sonrasında, kadınların ilk kurtuluş noktası olarak gördükleri yerler karakollardır. Olayın ilk meydana geldiği anda, sürecin bir çok aşamasına polisler şahitlik yapmaktadırlar. Buna ek olarak sayısız olayla karşılaşan polislerin, şiddet olaylarının sosyo-kültürel, ekonomik ve psikolojik boyutlarına dair olarak ilk elden gerçekçi gözlemleri olacağı varsayılmıştır. Kadın kimliği ile polislik mesleğini yapan kadın polislerin cinsiyetlerine yönelik vahşete varan olaylara bakış açısının merak edilmesi de bir diğer nedendir. Ayrıca, şiddet olayları sonrasında yaşanan gelişmelere bağlı olarak sürecin takibi aşamasında yaşanan tikanıklıklara ilişkin olarak polislerin gerçekçi yorumlar ve gözlemlere sahip oldukları varsayılmıştır.

2.ŞİDDET ve NEDENLERİ

Haber, kocası tarafından şiddete uğrayan "Türkiye vücut geliştirme şampiyonu" Işıl Okan'la Ezgi Başaran'ın gerçekleştirdiği röportaja dayanıyordu. Gazetenin kapağında gözü morarmış fotoğrafıyla yer alan Işıl Okan'a göre kocası onu döverken bir yandan bağıyordu: "Madem vücutçusun, kaslarınla hareket et". Bunun karşısında Okan'ın Ezgi Başaran'ın neden karşılık vermediği sorusuna cevabı ilgi çekiciydi: "Güçlü kaslarım olabilir ama ruhum kadın. Sporcu ahlakı diye bir şey var ayrıca". Ama koca spordan öğrendiklerini karısının üstünde uygularken hiç çekinmiyordu: "Kickbox yapan çok arkadaşı var, bu işleri bilir. Boyna alınan bu darbelerin bir kişiyi bitkisel hayata sokacağını da. Saçının kökünden tutup bir kadının niye sürekli boynuna vurursun ki?" (<http://www.bianet.org/bianet/insan-haklari/135205-wendo-kadinlarin-yolu>, erişim tarihi: 04.01.2012). Haberin satır aralarında yer alan bazı ifadeler, bu çalışma kapsamında üzerinde durulmaya değerdir. İlki, erkek şiddet uygularken bilinçli mi? Öyle ise erkeği bilinçli şiddete iten nedenler nelerdir? İkincisi, kadın erkeğe saygı duyarken, erkek neden kadına saygı duymuyor?

G18: Şiddete uğrayan erkek olayıyla da karşılaştık...kadının birisi adamın kafasına vurup yaralamıştı...soba demirleri ile yapmıştı.... çok dayak yediği için artık yeter gibisinden böyle bir şey yapmış...ama kadın çok pişman olmuştu... oh

içimi rahatlattım demedi yani...nedeni ne biliyomusunuz....saygı...erkekler genelde saygı göstermedikleri için kadınlara bu şekilde şiddet gösteriyorlar...ama kadınlar genelde erkeklere saygı gösterirler...

Kadın dini, milleti, mezhebi ne olursa olsun saygı görmüyor. Geçmişte de görmedi günümüzde de görmüyor. Peki kadın neden saygı görmüyor? Kadının gerek erkeğin gerek toplumun nazarındaki değeri nedir? Tarih kadının saygı görmemesinin pek çok örneği ile doludur.

Yüz tane kadın bir tek erbezi değerinde değildir (Konfüçyüs), Dişi bir bakıma sakatlanmış erkektir (Aristoteles), Kadının eğitimi erkeğe göre ayarlanmalıdır...Kadın, erkeğin sözünü dinlemek, onun bütün haksızlıklarına katlanmak için yaratılmıştır (Rousseau), Koca ve karı bir bütündür ve bütün de gene bir erkektir (Blackstone), Erkek ile kadın arasındaki fark bitki ile hayvan arasındaki fark gibidir (Kant) (ÇİMEN; 2011:40-78), Kadın kebablık et parçası gibidir, dövdukçe yumuşaklığı artar (Fransız Atasözü) (TUĞLU; 2009: 94). Kadınlar sıklıkla Pakistan'da olduğu gibi intikam hırsıyla tecavüze uğrar, Bangladeş'teki gibi mollalar tarafından idam cezasına çarptırılır ya da bazen Güneydoğu Türkiye'de olduğu gibi sinemaya gitmek gibi basit bir eylemde bulunarak aile namusunu kirlettikleri için erkek akrabaları tarafından öldürülürler. Endonezya'da genç kızlar kadın ticaretinin kurbanıdır, bir keçiden bile az bir fiyata satılırlar. Cinsel terörizm raporlarına göre bu tip ihlaller, kadın başkasının karısı, hizmetçisi ya da kızı, yani özel mülki sayıldığından "normal" kabul edilmektedir (COLİN; 2006: 40). Ortaçağda veba salgınlarında, büyük yangınlarda kadınlar cadı diye adlandırılarak yakılmışlardır (AKSOY; 1996: 96).Arkeologlar tarafından bulunan erkek mumyaların kemiklerinde %9-20 kırığa rastlanırken, kadın mumyalarda bu oran %30-50'dir. Kırıkların kafada olması, bunun savaştan çok bireysel şiddete bağlı olduğu şeklinde yorumlanmaktadır (OĞUZ; 2010: 434). Çin toplumunda, üst sınıftaki kız çocukların ayakları küçük yaştan itibaren bağlanarak deforme edilmiştir. Bu uygulama ile büyük fiziksel acılar çektiği ve sonuçta tamamen sakat kaldıkları bilinmektedir. Kadınları küçük ve sakat ayakları üzerinde güçlkle durması Eski Çin toplumu tarafından güzel ve soylu bir görüntü olarak kabul edilmektedir. Ya da Afrika kültürlerinde kız çocukların cinsel organlarının geri dönüşsüz bir şekilde sakatlanması böylece cinselliğinin denetlenmesi bir diğer uygulama örneğidir. Tayland Padaung kabilesinin kız çocukların boynuna omurlarını birbirinden uzaklaştıran madeni halkalar takmakta, bu halka birden çıkartıldığında deforme olmuş boyun kırıldığı için kadın hareket yeteneğini kaybetmekte, hatta ölmektedir. Bir toplumsal statü göstergesi olan bu halkaların çıkarılması, özellikle zina yapan kadınları cezalandırmak için kullanılan bir yöntemdi (İNCEOĞLU-KAR; 2010:138). Fransız toplumunda kadın, "İnsan mıdır, değil midir?" tartışmasıyla temayüz eder. Fransız mahkemesince alınan karar aynen şöyledir: "İnsandır, fakat erkeğe hizmet için yaratılmış bir hizmetçidir"(AVCI; 2007: 68-69). Mamu kanunlarına göre kocası öldüğü günde kadın da öldürülür veya diri diri yakılırdı (AVCI; 2007: 70). Günümüzde bile, İsrail'de kadınlar, dini mahkemelerde şahitlik yapma hakkına sahip değillerdir (AVCI; 2007: 75).

Yukarıda aktarılan bilgilerin her biri kadına bakış açısının genel bir görünümünü yansıtmaktadır. Kadının bir çok toplumda ve kültürde farklı algılanması, bu uygulamaları ortaya çıkarmıştır. Bu uygulamaların her biri, kadına yönelik şiddetin yansımalarını içermektedir. Kadın çağlar boyunca hep

şekillendirilmeye çalışıldı. Toplumların değişim mekanizmaları, nedense hep kadınlar üzerinden yapılmıştır. Kadının belli bir şekle sokularak, toplumun hizaya getirilmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle tarih kadının kimliği, kişiliği, bedeni ile ilgili tartışmalara sahne olmuştur. Kadının et parçası olarak görülmesi, insan olup olmadığının tartışılması, erkeğe endeksli bir hayatın figüranı olması, hastalıkların nedeni olarak görülmesi, bir meta gibi ticarete mal edilmesi, bedeni üzerinde erkeğin ve toplumun hakimiyet kurması gibi örneklerin her biri kadına yönelik şiddetin farklı tezahürlerini içermektedir.

Yazılı ve görsel medyada şiddet haberlerinin ardı arkası kesilmemektedir. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan http://www.atilim.org/haberler/2011/12/26/2011_de_kadinlar_olderuldu.html) 2011 yılına ait kadın şiddetine yönelik veriler kadına yönelik saygısızlığın 2011 yılı verilerini içermektedir. 160 kadın eşleri, sevgilileri, babaları tarafından katledildi. Kadınların yüzde 62'si aile bireyleri tarafından öldürüldü. Koruma talep eden kadınların yüzde 73'ü korunmadığı için katledildi. En az 179 kadın tecavüze uğradı. Öldürülen kadınların yüzde 14'ü işkence gördü. 2011 yılında 70 kadın intihar etti. Bu intiharlardan en az 3'ünün intihar süsü verilmiş cinayet olduğu açığa çıktı. 51 ev işçisi kadın hayatını kaybetti. Kadına yönelik saygısızlığın resmi rakamları kadar, gayri resmi, kayıtlara geçmeyen rakamları da bulunmaktadır. Sonuçta saygısızlık resmi ve gayri resmi şekilde tezahür etmektedir.

Türkçe'ye Arapça'dan geçmiş olan şiddet (violence) kelimesi, bir şeyde gücü ve kuvveti vurgulayan anlamına gelen “şedde” fiilinden türemiştir (ÖZTÜRK;2010:29). Aile içi şiddet; aile içerisinde birinin diğerine fiziksel zarar verme, küçümseme, önemsememe, ihmal etme amaçlı olanından tokat atma ile başlayıp öldürmeye kadar varabilen sonuçlarıyla toplumsal bir fenomendir (YILDIRIM; 1998: 26).

G1: “Şiddet erkeğin kadını ekonomik, psikolojik, duygusal olarak yıpratmasıdır. Eşini küçümsemesi, tehditvari olmasıdır”.

G4: “Şiddet erkeğin dövmesidir...şiddet erkekle başlar...o döverse diğerleri de gelir...annesi, babası, kardeşi de döver....iş erkekte başlar bence”

G9: “Şiddet beğenmeme, hor görme, önemsiz olduğunu hissettirmedir.”

G11: “Erkeğin kadının manevi değerlerine saldırması bence şiddet...”

G13: “Güçlü olduğunu düşünenin, güçsüze karşı uyguladığı baskı diye düşünüyorum...”

Şiddet olaylarının ilk elden tanığı olan kadın polislerin, karşılaştıkları vakalara göre şiddet tanımlarında çeşitli argümanlar karşımıza çıkmaktadır. Kadının yıpratılması, küçümsemesi, tehdit edilmesi, mağdur durumuna konulması, bir kadın ve insan olarak beğenilmemesi, manevi değerlere saldırı ve hepsinin genel bir toplamı olarak erkeğin gücünü ispatlaması.

Genel bir sosyolojik olgu olarak aile içi şiddetin birçok psikososyal, kültürel, ruhsal ve ekonomik nedenlerle ilişkisi olduğu belirtilmektedir (GARCÍA-MORENO ve ark;2006). Bu çalışmada, kadına uygulanan şiddetin altında yatan özel nedenler ele alınarak irdelenmeye çalışılacaktır. Derinliğine görüşme yapılan kadın polisler, herbir soru sonrasında Türkiye'nin dört bir yanında görev almanın getirdiği tecrübeye bağlı kalarak, şiddetin nedenleri ve sonuçlarına ilişkin olarak akademik çalışmaya uygun bir profil çıkarmışlardır. Polislere karşılaştıkları ve yaşadıkları olaylara bağlı olarak, kadına uygulanan şiddetin genel sebeplerine dayalı analiz yapmaları istenmiştir.

Geçtiğimiz günlerde yazılı ve görsel medyada yer alan bir haber şiddet olaylarının bu çalışma kapsamında 2 boyutlu ele alınmasını düşüncesini doğurmuştur. Koca spordan öğrendiklerini karısının üstünde uygularken hiç çekinmiyordu: "Kickbox yapan çok arkadaşı var, bu işleri bilir. Boyna alınan bu darbelerin bir kişiyi bitkisel hayata sokacağını da". Haberde geçen bu ifade şiddetin nedenlerine girmeden önce, şiddetin bilinçlilik ekseninde değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

AshleyMontague gibi antropologlar, insanların yetiştirilmeleri ve sosyal deneyimleriyle şiddeti öğrendiklerini iddia ediyordu (TREND; 2008: 47). Ev içinde babalarının şiddet uyguladığını gören erkekler bunu diğerlerine istediklerini yaptırabilmelerinin bir yolu olarak öğrenir ve uygulatırlar (İNCEOĞLU-KAR; 2010:42). Erkeğin beklentilerinin karşılık görmemesi yahut aile içindeki statüsünün tehdit edildiğini hissetmesi, kız çocuğunun hanım hanımcık, erkek çocuğun sokakta arkadaşları ile yaptıkları kavganın takdir edilerek büyütülmüş olmaları sebebiyle, erkeğin kadına şiddet temayülü kazanması sosyal boyutu ile ve öğrenilmiş bir davranış biçimiyle aile içinde kadına yönelik şiddetin sosyolojik nedeni olarak ortaya çıkmaktadır (YILDIRIM; 1998:30'dan akt: TUĞLU; 2009: 98).Saldırgan kişilerin sadece belli yerlerde belli kişilere karşı şiddet kullandığı bilinir (ÖZTÜRK; 2010:70). Şiddet uygulayan kişiler evde eşlerini döverken ne kadar kızgın olurlarsa olsunlar patronlarına veya bir polise saldırmaya kalkışmazlar. Şiddet taktiklerini dikkatlice seçtikleri görülür. Eşlerini sıklıkla etrafta başkaları yokken bir iz ve zarar bırakmayacak şekilde dövmeleri, şiddet kullananların bunu kontrol edebildiklerini göstermektedir (<http://dosyalar.hurriyet.com.tr/aileicisiddet12.asp.erisim> 27.12.2011).

G1: Bence erkek döverken kontrollü...bakın size bir şey anlatayım....mor çatı derneği psikoloğundan dinlemişim sanırım... bir erkek kadını dövüyor hem de sürekli... kadını döverken eline ne geçerse kadına fırlatıyor...makas, bıçak, sandalye... erkek bir telefon alıyor....telefonu aldığı gün eşini yine dövüyor yine bir şeyler fırlatmaya başlıyor...ve biliyomusunuz erkek bu esnada eline geçen herşeyi fırlatırken telefonu fırlatmıyor...düşünün telefonunu kırılacağını biliyor ve onu fırlatmıyor...demek ki kendini kontrol edebiliyor...yani demek ki erkeklerin kadına vurması öyle söylendiği gibi anlaktı, kendimi kaybettim gibisinden değilmiş....telefonu o anda düşünen erkek bu işin kontrolüne sahip demektir...çok ilginç bir örnek...ve o erkeğin eşi de aynen böyle anlatıyor.....

G17 Şiddet uygularken erkek gayet kendini iyi biliyor...babamda öyleydi ...içerdi güya sarhoştı.....cebindeki parayı kuruşuna kadar bilirdi...bilerek ve isteyerek gücünü ispat etme çabası...

G18 İşin içinde alkol varsa adam sabahleyin uyandığında dönüp bakar ben ne yaptım...o insanlar genelde pişman olmuştur...alkol yoksa kadını dövüyo dövüyo kadın ciddi anlamda baygınlık geçirdiği zaman bırakıyor...bu bilincin olduğu demektir...zaten kadın bilinci kaybettikten sonra ölür yani... yani ben hiçbir şiddetin kolay kolay kontrolsüz olduğunu görmedim...

Şiddetin amacı, erkeklerin düzeni ayakta tutmak, itaat sağlamak, güç dengesizliğini koruma istekleridir. Bu fikri ifade eden deyişleri Türkçe’de bulmak mümkündür. “Kedinin bacağını baştan ayırmak”, “kızını dövmeyen dizini döver”; bunlar ilk akla geliverenlerdir. Özellikle ikincisi, kadın üzerinde baskı kurmanın en etkin biçimini ifade etmektedir (ARIN; 2010: 306).

G4 Erkeğin üstünlük nedenleri var...kadın cevap verince itiraz olarak anlıyorlar bunu...kentte para pul, başka kadınlar, içki, uyuşturucu devreye giriyor...kadın bunu farkedip cevap verdiği zaman erkek kaldıramıyor bunu.....

G14 Erkeğin baskın olma duygusu şiddeti yaratıyor....

G16 Erkek kadının duygularını örtbas etmek için şiddete başvurur....üstün gelmek ister....kadına cevap veremeyince , köşeye sıkışınca erkek şiddete başvurur....

G17 Ben eziklik diye düşünüyorum...erkeğin ezikliği...karşı tarafa güç olarak yansıtma olarak diyorum...

G11 Erkeğin kendini kabul ettirme çabası, baskı uygulama arzusu, yaptırım uygulama isteği, psikolojinin bozuk olması, isteklerini karşı tarafa kabul ettirme...

G12 Şiddete uğramanın başlangıç sebebinin ilk önce güçlerini kanıtlamadan kaynaklanıp daha sonrada ekonomik durumlarının iyi olmamasına, kadının bunu erkeğe yansıtmasından dolayı olduğunu düşünüyorum.

G18 Erkeklerin şey huyu vardır...ben erkeğim senin üzerinde baskınım, ben senden güçlüyüm....sen bana itaat etmek zorundasın....bunu da kaldıramayan kadınlar var...

G2Şimdi erkek özgürlüğe çok düşkündür...annesi, ailesi onu hep özgür bırakmıştır....evlenince de özgür kalmak ister....hayatının kısıtlanmamasını ister.....kısıtlandığı zamanda basar tokadı...

Kadının küçük görülmesi, eleştirisi getirmemesinin istenmesi, arkadaşlık ilişkilerine sınır konması, istemediği cinsel davranışlara zorlanması, ev işlerini yapmaya, ev kadınlığına zorlanması, hizmetçi gibi davranılması, bedeniyle ilgili aşağılanması, başkalarının önünde hakarete ve alaylara maruz bırakılması, farklı

düşünmesine izin verilmemesi, parasız bırakılması, duygularına saygı gösterilmemesi, okuma-yazma, çalışma haklarının gasp edilmesi, ailesi ve akrabaları ile görüştürülmemesi, doğurganlığının kontrol altında tutulması, sünnet edilmesi, mallarının elinden alınması ya da zarara uğratılması (YILDIRIM; 1998: 28) erkeğin kadını itaat altında tutmak, güç dengesinde terazinin baskın tarafında yer almak için uyguladığı davranışlardır.

Kadınların kamusal alanda yoğun olarak bulunmaya başlamasıyla birlikte ailedeki kadın ve erkek statülerinde bir denge durumu oluşmaya başlamıştır (ÖZTÜRK;2010:49). Kadınlar pek çok konuda değişmiş, pek çok alanda iş hayatına girmiştir (DURMUŞ; 2008: 246). Yapılan görüşmelerin birçoğunda, kadının ekonomik özgürlüğüne dayalı şiddet karşımıza çıkmıştır. Kadının ekonomik olarak kendine ve geleceğine dair sağlam temeller atması, bağımlılık ilişkisi içinde evliliğini ve kadını yönetmek isteyen erkekleri şiddete sevk etmektedir. Evlilikte erkeği besleyen ana damarın bu bağlamda bağımlılık olduğunu söylemek mümkündür. Bağımlılığın bittiği yerde, erkeğin kendine yeni ve daha güçlü bağımlılık kanalları açması gerekmektedir. Bu kanallara giden yolda şiddet, en önemli koz olarak erkeğin elinde bulunmaktadır. Erkek düşüncesinde, kadının ekonomik güce sahip olması kadının küçük görülmesi olarak yorumlanabilir. Çünkü para kadının oyuncuğu değildir. Para idare etmek, paraya sahip olmak kadına değil erkeğe atfedilen kutsal! bir roldür

G3 Erkek evi geçindirir diye bir ifade vardır ya bu belki eskiden gelen bir şey ama hala devam ediyor diye düşünüyorum....

G4 Erkekler kariyer sahibi kadını iyi maaşlı ise bunu kabul edemiyor...erkek üsttedir kadın alttadır....sorun birazda ekonomik durumdan çıkıyor....kadın çalışıyor ama kendi parasını kendi yönetemiyor...şimdi kadın bir susar iki susar üçüncüde susar mı?...ama erkekte para hep bende olacak mantığı var...en basitinden çoğu kadın maaş kartını kendi taşıyor....erkeğin elindedir....bir çok kadın maaşını kendi çekmiyor...işte erkek kadını susturmak için bu yola başvuruyor...

G1 Kadının ekonomik özgürlüğünün olmaması yaratıyor şiddeti bence. Bide nasıl başlarsa öyle gider biliyo musunuz? Paylaşım yoksa, kadının aşırı fedakarlığı varsa yaşanıyor sanki bunlar.

G15 Kadının ekonomik özgürlüğü farklı yansıyor evliliğe...senin paran benim param olayına dönüşüyor iş...ne kadar çok para varsa o kadar harcama yapıyor ve ipler elden gidince çatışmalar yaşanıyor....

G17 Kadının fazla para kazanması, genel itibariyle çalışan kadınlar erkeklerden daha fazla para kazanıyordu statüleri daha yüksekti...işte atıyorum öğretmenle doktor evlenmiş ya da bir esnafla ne bileyim bir üniversitede hoca evlenmiş...o tarz insanlar arasında kavga dövme olayı daha fazlaydı.

Yapılan görüşmelerde şiddetin ekonomik kaynaklı nedenlerine ek olarak sıkça karşılaşılan diğer nedenlere ilişkin çok çeşitli nedenler aktarmışlardır.

G8 Ben garaj karakolunda görev yaptım....bu olaylar ile çok karşılaştık... eğitim eksikliği, maddiyet, aile desteğinin olmaması, kadının boşandığı zaman kötü olduğuna dair görüş ve kadının sorunları kendi başına çözmesi....

G18 cinsel olarak karşılıklı uyuşmama yani adam işte istiyordur kadın o an istemiyordur ...aldatma adam gidiyor dışarıda ciddi bir hayatı var...eve gelince bir şey paylaşmıyor kadın sürekli dırdir edince adamın zaten evdeki kadın umurunda değil...birkaç tane çocuklarla ilgili olan sebeplerde var...mesela benim şu anda eşimle hiçbir problemim yok...ama çocukla ilgili bir sıkıntı olduğu zaman sadece ondan dolayı tartışabiliyoruz.

G2: Erkeklerde alkol varsa, kıskançlık ve bi de maddiyat varsa kadın dayak yer....

G14 eğitimin yeterli olmaması, aile yapısı, arkadaş çevresi, medya bence...

G7 Kadınların ailelerine düşkün olması da şiddette bir diğer etken...

G16 yanlış evlilik, yanlış eş seçimi, görücü usulü evlilik, sevgi olayının olmaması. Sağlam temellere dayalı olarak kurulan evlilikler asla yıkılmaz...darbelere dayanıklıdır....

G10 Kadınlar çok fazla konuşuyor.....bu duruma erkekler tahammül edemiyor...erkek şiddetle yetiştiriliyor...kadın gücü yetmediği için konuşarak halletmeye çalışıyor

G7 Alkol, kumar, kahve kültürü olan insanlar daha fazla şiddet uyguluyor...

G6 sağlıksız bir toplum yapımız var ne yazık ki...temelleri zamanında yanlış atılan adımlar bunlar...o yüzden kaçınılmaz...

G7 ailelerin uyuşmaması ve erkeğin işinde başarısızlıklar yaşamaması....

G9 Şiddetin nedeni bence erkeğin psikolojik yapısı.....şiddete meyilli bir erkek kültürümüz var..Kadının anlayışsız olması..

G10 Kadınlar cahillik ve kendini koruyamamadan bunu yaşıyorlar...

G6 Evlilikte aileler araya girmeyecek...iki insan evleniyor...ama bizde evliliklerde aileler evleniyor...bu anlayış şiddeti tetikliyor....büyüklerin yaklaşımları etkili...erkeği öven kadını söven anlayışa sahip büyükler şiddeti tetikliyor...

Çalışmaya katılan 18 kadın polis çok farklı bölgelerde ve şehirlerde karşılaştıkları şiddet olaylarına bağlı olarak, aile içinde kadına yönelik şiddetin çok çeşitli nedenlerine vurgu yapmışlardır. Eğitim, boşanma sonrası imaj, aile sorumluluğunu tek başına kadında olması, cinsel uyumsuzluk, alkol, çocuklar, arkadaş çevresi, ailesine düşkün kadınlar, yanlış evlilikler, kahve kültürü, uyuşmayan aileler, şiddete meyilli erkek kültürü, kadınların kendini

yetiştirememesi, erkeğin işte sorun yaşamaması gibi çok nedenli sebepler şiddet olaylarına ivme kazandırmaktadır.

Karakolda görev yapan polisler, şiddet olayı sonrası kadınların yanı sıra erkekler ile de görüşme yaptıklarını belirtmişlerdir. Çalışmada ortaya çıkan dikkate değer noktalardan birisi de, kadın polislerin şiddet olaylarını tek taraflı değil iki taraflı bir bakış açısıyla değerlendirmesidir.

G3 Olay tek taraflı değildir...bayanların da yanlış yaptığı şeyler olduğunu inanıyorum...bu hani eşler arasında karşılıklı sürtüşmeler oluyor...kadın çalıştığı zaman bir özgüven oluşuyor ve daha rahat resti çekebiliyorlar...bu durum aile düzenini çabuk bozabilir....kadının ekonomik bağımsızlığını koz olarak kullanmaması gerekir...

G18 Bir çok kadın eşini korumaya çalışıyor... o benim kocamda döverde severde dediği olmuştur...ben seni seviyorum seni kurtardım demek istiyor kadın...belki de korkudan da söylüyo olabilirler....çoğunluk bunu yapar...saatlerce işlem yaparız, koca koca dosyalar hazırlarız sonra kadın derki ben şikayetimi geri aldım...

G2 Kadınının kendini sağlama almayı düşünmesi de bir neden....kadın kendini güvenceye aldığıni sanıyor....bir erkeğe güvenmek ne kadar doğru?...maddiyatla bir kadın ne kadar mutlu olabilir bilemiyorum ya....

G8 Bizde kadın çok rahat....kocasına ilgi göstermiyor...erkeğini hep dışarıya gönderiyor...sonra ondan ilgi bekliyor...kadın çokkk rahat...erkek evinde mutlu olmak ister....mutlu ise dışarıya gitmez...kendini evine adar...adamın gözü dışarıda ise evde onu geren bişeyler vardır...

G9 Kadınlar kıskançtır....istekleri fazladır...kendi eşini başka erkekler ile kıyaslıyor ki bu erkeğin asla kabul edemeyeceği bir şeydir....

G12 Heralde kendi istediklerini net olarak ifade edememeleri olabilir...kendilerini net anlatamadıklarını düşünüyorum...iletişimde bir problem var sanki...

G7 Kadınlar evlenince evinin sultanı olmak istiyor....bu isteğin yoğun bir biçimde yaşanmasının da etkisiyle görev ve sorumluluklarının bilincinde olamayabiliyor....devir artık ayrılma devri diyerek bunu bir hak olarak görebiliyor...bunun rahatlığını yaşıyorlar bence ve hatalar yapıyorlar....

G8 Şimdi bizde kadın işte erkeğin yemeğini yaptım diyor...kadınlığını ona verdiğini düşünüyor....evlilikten bu anlaşılıyor...

G2 Kadın çevresindeki bayanlar için giyinir...evinde özensizdir....erkeğin gözü dışarıda kalır....dış görünüş önemli....

Yukarıda yapılan alıntıları, şiddet olayında kadından kaynaklı nedenler olarak yorumlamak doğru değildir. Görüşmede ortaya çıkan bu sonuçları, kadının

gerek evlilik hayatında gerekse yaşadığı şiddet olaylarında ortaya koyması gereken durumu ile ilgili eleştiri olarak okumak mümkündür. Kadının evliliği bir güvence ve garanti olarak görmesi, evliliği kadınlığının çeşitli şekillerde sunulması olarak algılaması, bir kadın olarak hem kendini hem de erkeği tanımaması (bu eleştiri erkekler için de yapılmalıdır), kadınsı duygularının etkisi ile süreçte yanlış adımlar atması, erkeği ve evliliği yaşamının bir güvencesi olarak görmesi, para kazanmayı tıpkı erkeğin yaptığı hata gibi güç amacıyla kullanması bu görüşmelerden ortaya çıkan sonuçlardır.

2.1 Şiddetin Toplumsal-Çevresel Nedenleri

Şiddetin toplumsal-çevresel nedenlerini Tekin (2011: 15-20) şu şekilde sıralamaktadır

- *Sosyal ve toplumsal düzensizlikler
- *Olumsuz aile ortamı
- *Şiddetin özellikle erkekler için toplum tarafından mazur görülmesi
- *Şiddet içeren programlar, filmler, bilgisayar oyunları
- *Ekonomik sıkıntılar
- *Eğitim sisteminde yaşanan sıkıntılar
- *Olumsuz okul ortamı
- *Uyuşturucu ve ateşli silahlara ulaşım kolaylığı
- *Akran baskısı
- *Olumsuz arkadaş grupları

Aile içi şiddet her zaman sosyal ve kültürel yapıyla alakalı olarak içinde bulunduğumuz toplumun sosyal ve kültürel normlarını yansıtır (GRACIA-HERRERO; 2006: 123). Ataerkil düşünce erkeğin kadın üzerinde egemen olmasını zihinsel olarak erkeğin üstün olduğu savına dayandırmaktadır. Erkek, akli yönden üstün olduğunu ilan ederek kadını eve ve ev işlerine mahkum etmiş, böylece yönetim ile ilgili konularda kendisinin söz sahibi olduğunu meşrulaştırmıştır (ÇİMEN; 2011: 22). Erkeğin egemen olmasını öngören toplumların alışkanlıklarından ve geleneklerinden kaynaklanan nedenlerle, kadınlar mağdur durumdadır. Bunun dini ve kültürel boyutları da mevcuttur; ancak erkeğin aile reisi görevini üstlenmesi ve kadını hor görmesi şiddetin temel nedenidir (TEKİN; 2011: 8).

G11 Bizde ataerkil bir yapı var....kişi bilinçsizlik ve cahillik kaynaklı olarak davranıyor....erkek kadının amiri gibi görüyor kendini.....erkek evin reisi dir anlayışını devam ettirmek istiyor...

G12 Toplumun baskısı çok büyük yani... anneler çocuklarını yetiştirirken toplumun baskısı var ve o değişmiyor...eğitilmekle de değişmiyor...erkek çocukları daha çok baskın olmak zorundaymış hissi uyandırılıyor...hep önde olması düşünülüyor...böylede yetiştiriliyor...halen anneler tarafından erkek çocukları böyle yetiştiriliyor...

G8 Gelinlik-kefen anlayışı hala var maalesef...gelinlikle çıktın kefenle girersin anca..kadına sahip çıkan olmuyor...kadın aslında hep sığıntı gibi...ailesinin yanında iken baba evinde denir, evlenince koca evinde denir...ya bu kadının kendi evi yok mu ya da olmayacak mı? Zihniyet bu işte....ve kadınlar hep yuvam olsun diye evleniyorlar.....sevmiyorlar...sonra bakıyorlar ki bu adamla yapamıyorlar.....karışık ve zor bir durum....

G11 Erkek kafasına koyduktan sonra ceza, kanun vız gelir....belli bir yaştan sonra eğitilmez erkek....erkeğin yanlış yetişmesi, çevre baskısı...ya aile bunu aslında bilerek yapmıyor...farkında olmadan erkeği güçlü yetiştiriyor...

G8 Ataerkil aile yapısı evlilikler için bir tehlike bence...şimdi bizim toplumda iki tür evlilik var..ilki klasik evlilik.. kadın ev hanımıdır...eziktir...sorun yaşasa bile gideceği yer yoktur....ikincisi ise değer verip evlenir zamanla yıpranma ortaya çıkar..şiddet başlar...ilki tabi daha tehlikeli....

Ataerkil aile yapısında erkeğin evi reisi olduğu düşüncesi bilinçli ve sistematik olarak empoze edilir. Erkek çocuğa küçük yaşlardan itibaren “evin erkeği” düşüncesinin aşılması günümüzde pek çok aile tarafından olağan karşılanmaktadır. Küçük yaşlarda zihinlerine empoze edilen bu düşünceden erkekler ne derece hoşnut? Toplumda belli bir erkek ve kız profili mevcuttur. Geleneksel ritüeller erkeği güçlü, yenilmez olarak yetiştirmeye sevk ediyor. Bu zihniyeti yetiştiren bireyin bir kadın olması da ayrı bir çelişkili durumdur. Bu zihniyete can veren, yeri geldiğinde güç veren tarafın yine bir kadın olması olayın çözümü noktasında başka kaynaklara okların yönünü çevirmektedir.

Erkek çocuklar kendini göstermeyi ve hükmetmeyi, kız çocuklar da boyun eğmeyi ve eşit olmayan muameleye maruz kalmayı ailede öğrenirler (ÖZTÜRK;2010:53, AKSOY; 1996: 93-94). Küçük çocukların (özellikle erkek çocuklarının) katı, “macho” tutumları hem yaşlıları hem de ebeveynleri tarafından övgü almaktadır (ARCHER, GARTNER; 2010: 248). Kadınlık ve erkeklığe ilişkin rol ve beklentilerin toplumsal olarak yaygın kabul görmüş bazı stereotipleriyle; kadınların sessiz, uysal, sorunları giderici, rahatlatıcı, bakım sağlayıcı, huzur verici, fedakar vb. özellikleri taşıması gereken ideal modelleri, erkeğin atılgan, koruyucu, denetleyici, bilgi ve izan sahibi, başarılı, güçlülük vb. özellikleri taşıması gereken ideal modelleriyle adeta iki zıt kutup oluşturulmaktadır. Gerçekte kadınlar bu modellerden uzaklaştıkça kendilerinden beklenenlere cevap verememekte ve sözü edilen modellere aykırı özellikler şiddetle bastırılmaktadır (İNCEOĞLU-KAR; 2010: 43). Kadının “annelik rolü”, “aile rolü”, “yuvayı dişi kuş yapar” işlevi, toplumsal rolü, “iyi kadın”, yarı kutsal, anamız, bacımız” imgeleri, “gelenekleri

sürdürme rolü”, bunlar gibi bir çok role ve imgeye uymak zorunluluğu onun değişimini ve gelişimini yavaşlatır (ORAL; 2010: 219).

G13 Bakın benim annemde sanat okulu mezunu o dönem için üniversite mezunu oluyor...ama yine de erkek çocuk deyince sofraya kurmaya yardım etmez...erkek çocuk işte ütü yapacaksa yapmaz...cinsiyete dayalı roller çok belirgin...annem şimdi çok hatalı davranmışım diyor sorduğumda...

G17 Benimde oğlum var...4 yaşında...erkeği biz büyütüyoruz biz yapıyoruz...anneler yapıyor...sabah olan olayı söylüyorum size...iki tane çocuğum var..biri kız biri oğlan...ikisi de okula gitmek istemiyor...ben kızıma vurdum...okula gideceksin senin böyle bir şeye hakkın yok oğlumda aynı şekilde davrandı... ve bende okula gitmelisin gitmek zorundasın hadi gel beraber gidelimdaha şey yapıyoruz daha el üstünde tutuyoruz...neden böyle yaptığımı bilmiyorum...kendi annemde böyleydi...bizde bir kız bir oğlanız...annem için erkek kardeşim başka...yanlış tabi...yanlış olduğu biliyorum ama ben de aynısını yapıyorum...ama annem böyleydi..nefret ederdim... sanki onun öz çocuğu değilim ...aynı şeyi bende kendi çocuğuma yapıyorum...

G8 Biz erkek çocukları yanlış seviyoruz....belli roller veriyoruz onlara....

G10 Duygusal insanlar asla çevresine zarar vermezler...duygusal insanlar vicdanlıdır, merhametlidir, insancıldır...erkek yetiştirilirken bu duygudan yoksun olarak yetiştiriliyor...çünkü duygusallık erkeğe yakışmaz denilerek duyguları bastırılıyor....ağlamayan, duygularını gizleyen merhametini kaybeder....ve çevresine zarar vermeye başlar...her insan kadın olsun erkek olsun doğal duyguları yaşayarak, öğrenerek büyütülmelidir...

Toplumumuzda cinsiyet rollerine ilişkin beklentiler bulunmaktadır. Kadın kadın gibi erkek erkek gibi olmalıdır. Kadının erkeksişmesi, erkeğin kadınsılaşması erken çocukluk dönemlerinde yetiştirilme tarzı ile engellenmeye çalışılmaktadır. Kadın erkek gibi güçlü olamaz, erkek de kadın gibi duygusal olamaz.

Kadınlar yetişme yılları boyunca değişik şiddetlerle karşılaştıkları ve üzerlerinde sıkı bir denetim ve baskıya alıştıkları için, evliliklerinde de şiddeti doğal karşılamaktadırlar. Evlerinde her zaman otoriter, sert bir erkek (baba, dede, ağabey) vardır ve onlarla yaşarken şiddete alışırlar. Kız çocuklar büyürken sert ve şiddet uygulayan bir erkek modeli öğrenirken, erkek çocuklar da aynı modeli kendilerine uygun bir rol olarak öğrenmişlerdir. Böylece evlilik sürecinde kadın ve erkek olmanın beklentilerine cevap verirken, davranışları içinde şiddet olağan bir unsur kabul edilmektedir (İNCEOĞLU-KARA; 2010: 41).

G17 Ya bazen düşünüyorum Allahım ben ne yapıyorum...anneme benziyorum...onun yaptığından hiçbir farkım yok...çocuklara davranış bakımından ha belki biraz daha iyiyim ders çalıştırıyorum falan...neticede olaya baktığımızda erkeğin ayrıcalığı var yani...

G6 Düzensiz ailelerin çocukları geleceğin erkeklerini oluşturuyor...asıl şiddete maruz kalan kadınların çocuklarına ele atılmalı...o çocuklar neler görüyorlar ya...bunları ilerde uygulayacaklar...annesinden babasından ne görürse onu yapacak bu çocuklar...yazık...

G13 Ailesinde erkek bunu görüyor, diyo ki benim ailemde annem şöyle yapardı, benim annem genelde susardı, çalışsa bile fikirlerini söylemez, işte genellikle babanın hakim olduğu bir aile yapısı, işte sen erkek çocuksun yaklaşımdan kaynaklı bir durum bence...yani tamamiyle kendilerini üstün görüyorlar ...bu bizim mesleğimizde böyle yani....erkekler şey diyor mesela neden kadınlarda bu mesleği yapıyor...oysaki ben söylüyorum yani ihtiyaç olmasa heralde bizi almazlardı...dimi yani....kendilerini iyi yetiştirememelerinden kaynaklanıyor...ne kadar iyi eğitim almış olurlarsa olsunlar bu konuda eksik yetiştiriyorlar...bence bundan kaynaklı....

Erkek annesi gelinin, oğlunun emirlerine mutlak uymasını arzulamaktadır. Çünkü o da annesinden böyle görmüştür. “Fikrine katılmıyorum”, “hayır” sözcüklerinin kocaya söylenmesi istenmemektedir. (AKSOY; 1996: 91).

G2:Annenin erkeğe bakış açısı önemli.....buna devlet nasıl müdahale edecek ona bakmalı....anne erkeği eğitmeyi bilmiyor....kadına erkek çocuk nasıl eğitilmeli bunun verilmesi lazım.....Ve evlenmeden 6 ay önce bu konuya kesinlikle el atılmalı

G2 Kayınvalidem bana benim oğlum aldattır dedi....sen kadınsın susmasını bilmen lazım dedi....parana güveniyorsun o yüzden oğluma karşı geliyorsun dedi...toplumun düşüncesi bu işte....çözümü de burda bence....

Kocasının saldırısına uğrayan kadınlardan pek çoğu bunu kişisel bir sorun olarak nitelendirir, kimsenin bilmesini istemez, polise hiç gitmez (AKINCI; 2003:7). Kadın bu evliliği hala yürütüyorsa, bunun iki sebebi vardır. Ya çocukları için bu evlilik sürer ya da başka bir çıkış yolu, hayatını devam ettirme yöntemi bilmediği için yani çaresizlik sebebiyle. “yavrum sizler için”, “Ar namus için”, “El alem ne der?”, “Başka çarem yoktu ki”, diyerek hayatı zorbalıklara katlanmak şeklinde yaşayan bu kadınlar, farklı farklı sıkıntılar çekerler (DURMUŞ; 2008: 236). Şiddetle karşılaşma, kadınların ruh sağlığında ve yaşam kalitesinde bozulmalara, sağlık hizmetlerini kullanma oranlarında artışa, hatta uzun dönemde bakım vermiş oldukları çocuklarının ruhsal gelişimi üzerinde de etkilere neden olmaktadır (KERNİC ve ark; 2003).

G13 Kabullenmişlikten ziyade bunu kendi seçimlerinden dolayı düşünürler...kendi egolarımız var yani...ben kendi eşimi seçtiğimde ben bunla evlencem deriz...ailenize karşı bile bakın bunu ben seçtim deriz...eskiden bu olamadığı için kadın ailesini sorumlu tutabiliyordu...şimdi bu sefer insan kendine yüklüyor sorumluluğu...ben nasıl seçtim...belki o yüzden konuşamıyorlar...yani kendi seçimleridir..insan kendi seçimleri ile ilgili hataları kabul etmekte zorlanır... o yüzden diyorum kadın bunu ilk yaşadığında neden yaşadım diye sorar kendine...

G2: Toplumda dul kadının durumu zor....dul kadın olmak çok ağır....bir çok kadın bu etiketi almamak için katlanıyor ve susuyor....

G: Ben bir tokatla evliliğimi bitiremem...hiçbir kadın bitiremez...çocuklarımız var...bize ihtiyaç duyuyorlar...kadınlık ve annelik duygularımız bu düşünceye sevk ediyor bizi...

Erkek, erkekliğini en çok çevre baskısı ve yönlendirmesi ile yapar. Toplum ya da topluluk içinde “erkekliğe” ilişkin bir söz ya da davranış kaçınılmaz olarak gergin bir ortamı yaratmaktadır. Bu durumun bilincinde olan erkek, çevresinde erkekliğini ispatlamak zorundadır.

G10 Çevresi daha da önemli....erkek pek çok tavrı çevresinin etkisinde kaldığı için bu davranışları yapıyor....pek çok erkek evde eşine yardımcı olurken, dışarıda özellikle de kendi arkadaş çevresini yanında farklı bir rol üstleniyor.....benim eşim evde neler neler yapıyor...ama dışarıda bundan hiç bahsetmiyor....tüm erkekler böyle bence...

2.2. Şiddetin Ailevi Nedenleri

Şiddetin ailevi nedenlerini Tekin (2011: 15-20) şu şekilde sıralamaktadır:

- *Aile içi iletişim ve etkileşim bozukluğu
- *Tutarsız disiplin yaklaşımı
- *Uygunsuz sınır koyma
- *Aşırı baskıcı ya da aşırı rahat aile tutumları
- *Sevgi, ilgi eksikliği, ihmal
- *Sıklıkla engellenme ve cezalandırılma
- *Aile içi şiddete maruz kalma
- *Fiziksel, duygusal ve cinsel açıdan istismar edilme
- *Yanlış ya da yetersiz gözetim ve yönlendirme
- *Olumsuz rol modelleri
- *Düzensiz ve tutarsız aile ortamı
- *Suç geçmişi olan aile üyeleri, akrabalar
- *Sınırlandırıcı, baskıcı ve yargılayıcı aile ortamı
- *Toplumların sahip olduğu iletişim becerilerinin yetersizliği, duygu ve düşüncelerin kışkırtıcı biçimde ifade edilmesi (ÖZTÜRK; 2010: 69-86).

Aile içi ilişkilerin ve iletişimin tıkandığı, doğru kanallarda akmadığı durumlarda şiddet ortaya çıkmaktadır (İNCEOĞLU-KAR; 2010: 40). Geleneksel ailede eşler birbirlerine ve çocuklarına sevgilerini açıkça dile getirmezler. Çocuklar ve eş için baba bir otorite ve korku kaynağı olarak kabul edilir bu durum ise iletişim kopukluklarına ve çatışmalara sebep olur (ÇİMEN; 2008: 420). İletişimde tıkanma; taraflardan birinin suçlama, diğerinin savunma davranışına yöneldiğinde ortaya çıkar genellikle. İletişim kilitlenir, yürümez. Çoğu zaman karşımızdakini suçladığımızın, eleştirdiğimizin farkında değilizdir. Duygularımızı ifade ettiğimizi sanırız. Karşımızdakini yargılamamız, suçlamamız, onu savunmaya iter ve iletişim tıkanır (TOPKARA; 2011: 145).

G2 Aile içinde iletişim bozukluğu da bir etken....erkek çoğu zaman konuşmuyor...derdini anlatmıyor....sıkıntımı eşim duyarsa bunu bana karşı kullanır diyenler vardır....

G4 Erkekler bizim gibi konuşmuyor....nadir erkek var eşiyile konuşan...bu yaratılıştan olabilir....aileden olabilir.....savunma mekanizması olabilir....

G8 Bizim ailelerimizde iletişim yetersizliği var....kadın çok konuşuyor o yüzden “dırdır” kelimesi kadın için çok kullanılıyor...erkek ise sorunu susarak çözeceğini zannediyor....

G4 Erkek kadını dinlese ve gerçekten dinlediğini onaylasa bir çok sorun çözülür kadın rahatlar...

G18 Geniş ailede yaşıyorlarsa işte kaynana, görümcenin eltilerin falan işte verdiği sıkıntılar oluyor...karı koca birbiri ile iletişim sağlayamıyorlar...sadece yatak odasına tıklarıyorlar...

G4 Bazen hepimiz birbirimizin damarına basıyor olabiliriz....ben de yapıyorumdur bunu eşime...aslında empati kurularak sorunlar çözülebilir....biz bunu yapamıyoruz....oturup konuşamıyoruz, dinlemiyoruz birbirimizi ne yapıyoruz oturup TV izliyoruz....

Yapılan görüşmelerde dikkat çekici noktalardan birisi de eğitilmiş, ekonomik güvencesi olan, hayatta tek başına yaşayabilecek maddi donanıma sahip olan kadınların suskunluğu, sessizliğine dair yorumlardı. Duyguların dışı vurumu noktasında, kadın polislerin deneyimlerine göre, eğitilmiş kadınlar eğitimin kendine verdikleri gücü kullanamamaktadır. Zayıf görünmek, ilişkiyi kaybetmek kaygısıyla duygularımızı konuşmaktan kaçınırız. Suçlanma korkusu, eleştirilme kaygısı bizi konuşmaktan, duygularımızı, düşüncelerimizi açmaktan uzak tutar (TOPKARA; 2011: 141).

G17 Eğitim bizi yalnızlaştırıyor...eğitim düzeyiniz ne kadar yüksek olursa toplumdaki kendinizi o kadar soyutluyorsunuz...kimse duymasın, kimse görmesin, aman ayıp olur, sakınişte atıyorum ilköğretim mezunu bir ev hanımının karakola girişiyile atıyorum bir üniversite mezunu bir bayan aynı şekilde girmiyor...bu örnek çok fazla yani...kadın paldır küldür girebiliyor...kocam beni dövdü falan diye

anlatıyor...bunu bir üniversite mezunu yapmıyor...karakola gelemem, işte buradan mı gircez, arabaya bindirmeyin, işte ekip var ...rapor alalım diyoruz işine yarayacak diyoruz...yok biz eve gidelim...gizlilik istiyor...belki ev hanımı bilmediğinden mi , cahilliğinden mi nedir böyle değil...çalışan kadın çevresine daha güçlü bir profil çiziyor...bizim bayan polislerin arasında da vardı...işte duyardık hastane polisinden...gelmişler müracaat etmişler..ne bir şikayet var ne bir işlem ...asla...mümkün mü böyle bir şey....

G3 Bayan ne kadar eğitilmiş olsa da o konumu değişmiyor heralde....erkeğin gözünde değişmiyor....sorunda burada zaten...

G11 Eğitilmiş kadın sahip olduğu özelliklerden dolayı şiddeti gizliyor....yayılmamasını istemiyor...kol kırılır yen içinde kalır misali....bi de kadın ister eğitilmiş ister eğitimsiz olsun aile yaşamını bozmak istemiyor....çevresinin onu damgalamasından korkuyor...dışarıya karşı küçük düşmek istemiyor...

G17 Eğitilmiş kadınlar rahatlıkla gelip karakola şikayette bulunmuyor...birileri duyar, rezil olurum...bir doktorla karşılaşmıştım...asla dedi ya ne demek yani karakola nasıl giderim...asla...birileri duyacak...ne der arkadaşlarım...arkadaşları aaa dayak yemişsin hadi gel canım sana yardım edelim deyip aaa kadını görüyor musun kocasından dayak yemiş karakollarda geziyor...böyle yani...eğri oturup doğru konuşmak lazım...bu iş böyle yürüyor...çok fazla böyle örnek gördüm...kimse gelipte sen dayak yemişsin sen haklısın evet bunun arkasında dur demiyor ister anneniz olsun ister babanız olsun ister en yakın arkadaşınız olsun ya boşver işte aile içinde olur böyle şeyler deniliyor...

G8 Çalışan kadında ayrılıp yaşama çok kötü....güvenemiyor kendine...dışarıdaki hayattan korkuyor.....ülkümüzde dula hoş bakılmıyor...ve bu hala var...tabi çocuk esas problem...bu ortamda büyüyen çocuk ilerde uyuşturucu, alkol alıyor...okul başarısızlığı yaşıyor....yanlış arkadaş gruplarına dahil oluyor...

G9 Eğitilmiş kadında şiddet görüyor...erkek senin paran benim param durumunu sevmiyor...bu egemenliği tek başına ele almak istiyor...erkek aile geleneklerini sürdürmek istiyor....

G2: Ben fiziksel şiddete maruz kaldım.....dayak yedim...aşağılandım...ilk zamanlar çok ağladım.....aileme durumu ilettim.....ailem bana destek oldu....boşanmaya karar verdik...bir süre ayrı yaşadık....bu sırada kızım hastalandı...doktora götürdük...doktor bu durumun kızımın hastalanmasına sebep olduğunu söyledi...sonra neyse biz birleştik....2 yıl bu durum sürdü...kızım iyileşti biliyomusunuz....cidden bu birleşme çok iyi geldi kızıma ama...sürmedi....bizim ayrılmamız çocuklara daha iyi geldi...şu anda görüşüyoruz...çocukların işleri, ihtiyaçları için görüşüyoruz ama biz eş olamıyoruz.....eşim bazen başka kadınlara gitti....beni tehdit etti...öldürürüm dedi....çalışan kadın için bunlar çok kötü ya...düşünün herkes biliyor...bana rapor veren doktor bile beni görünce garip bir

şekilde gülüyodu....herkesin bilmesi ürkütücü, kırıcı bişey...o yüzden kadın çalışsa bile konuşmaz....

Türk aile yapısında yılların getirisi olan inançların, günümüz koşullarında hala var olduğunu görüyoruz. Değişen dünya ile birlikte kadın çalışma yaşamında yer almıştır. Ancak, kadın sadece çalışıyor, para kazanıyor. İş sahibi olmanın getirisi olan imkanlardan Türk kadını faydalanmıyor/faydalanamıyor. Şiddet olayları sonrası eğitim, kariyer gücüne sahip olan kadın, konuşmuyor, konuşamıyor. Aldığı eğitimi sadece mesleki anlamda hayatına yansıtıyor. Tek başına yaşamak düşüncesi kadına ürkütücü geliyor. Kadının bu durumu yaşamasını içinde yaşanılan toplumun ve insanların değişmeyen inançlarına, düşüncelerine bağlayabiliriz. Toplumumuzda hala “dul olmak”, “dul yaşamak”, “dul kalmak”, bir dışlanmışlık simgesi olarak görülmektedir. Ayrıca evliliğin temel direklerinin kadının omuzlarına yer alması da bu durumu yaratan nedenlerden birisi olarak düşünülebilir. Kadın hangi özelliklere ve imkanlara sahip olursa olsun aileyi bozmak, aileyi yıkmak istemiyor. Kadına bu sorumluluk kültürel özelliklerimiz tarafından veriliyor. Peki bu birliğin sağlanmasında evin reisi olan ! erkek nerede? Ya da nerede olmalı. Ayrıca kadının bu duruşu sergilemesinde ailesi, çevresi, yakın dostları ne derece yanında? Yapılan görüşmelerde görüldüğü üzere çevre kadının bırakın yanında olmayı, kadını evliliği bozan, dişi kuşluğunu yapamayan, çocuklarının geleceğini düşünmeyen bir kişi olarak damgalıyor. Bütün bu kısır döngü içinde kadının yol kat etmesi oldukça güçtür. O nedenle kadın belki de sürekli konuşuyor. Çaresizliğini konuşarak, sürekli bir şeyler anlatarak gidermeye çalışıyor olabilir.

Sağlıklı aile yapısında değerler, kurallar, aile içi roller bellidir. Bunlar bireylerin özgürlüğünü kısıtlamaz. Birlikte sorun çözme, işbirliği, destekleyici, birlikte karar alıp hareket etme, disiplini sevgiyle sağlama özelliklerine sahiptir. Sağlıksız aile yapısında ise anne-baba eş rollerinde yetersizlikler vardır, ilişkide sorunlar vardır, iletişim ve sorun çözme becerileri gelişmemiştir, aşırı kopuk, birbirlerinin ihtiyaçlarına duyarız, tepkisiz ve zaman zaman semptomlu davranışların ortaya çıktığı bir özelliğe sahiptir (KAVUNCU; 2011: 4-7).

G7 Erkeklerin sorumsuz olması ve bütün yükün kadında olması etkili şiddette....

G18 Çocukların eğitim durumları ile ilgili sıkıntılar oluyor...çocuk okumuyor, haylazlık yapıyor..baba da bu durumda genelde anneyi suçluyor...bak sen çocuğu takip etmiyorsun...çocuk annenin sorumluluğunda gibi algılanıyor....özellikle kız çocuğu...bak işte sen ilgilenmiyorsun ben işe gidiyorum sen çocuğun arkasında durmuyosun...e kadında nereye kadar ilgilenecek...

Türk aile yapısında rollerin dağılımı konusunda yılların getirisi olan değişmeyen anlayışın izlerini günümüzde görmek mümkündür. Ailede kız ya da erkek çocukların bakımında, yetiştirilmesinde, yönlendirilmesinde kadının görevli olarak algılanması söz konusudur. Kadının bu zor görevi tek başına yüklenmesi

beklenmektedir. Çocukların ailede hassas bir konu başlığı olması, zaman içindeki gerilim ortamlarını kaçınılmaz hale getirmektedir.

Aile üyeleri arasında uyum yoksa erkek bazı şeyleri zorla yaptırmakta veya zorla yaptıracağını söyleyerek gücü elinde tutmaktadır. Geleneksel anlayışta erkeğin koca olarak kendisinde meşru bir otorite hakkı görmesi ve bu hakkın diğer üyeler tarafından kabul edilmesiyle kadın erkekle uyum içine girmiştir ve kocasının kendisinden üstün olduğunu kabul etmektedir (ÇİMEN; 2008: 418).

G5 Şiddette gelenek görenekler etkili...erkekler daha üstün kadınlar daha ikinci planda anlayışı var toplumda...hani herkes annesini babasını örnek alır...öyle bir aile öyle bir yuva kuruyor...gördüğünü yaşıyor...bizim ailede şiddet olmadı ama hani babam güçlü olan taraftı...ben çalışıyorum ama bazen bakıyorum annem gibiyim hani...eve gidiyorum ... koşturuyorum...çalışmama rağmen o geleneksel rolü aldım yani...genelde bu durum çalışan bayanların çoğunda var...hani arkadaşlarıma bakıyorum hepimiz böyle kendimizi parçalıyoruz...yemeği biz yapıyoruz, çocukla biz ilgileniyoruz...eşim geliyor yorgunum diyor...ben de çalışıyorum bende yorgunum ama annem gibiyim hani...genel olarak kadınlar kendini bu yüzden ezdiriyor...evde huzursuzluk olmasın diye eskiler gibi davranıyoruz...herşeyi alttan alıyoruz....çocuklarımız için yapıyoruz...şimdi bu iyi bir şey ama karşı taraf erkekte babasının rolünü alıyor onun örneği de o....büyüklerden görülenler devam ediyö yani...yani biz bu kurulu düzene uyum sağlıyoruz...uyum sağlayarak evliliğimizi yürütüyoruz...

Kadının huzurlu, mutlu bir aile ortamının temellerini atma noktasında “UYUM”! içinde olması ve yaşaması beklenmektedir. Uyum, evlilik döngüsü içinde elbette hayata geçirilmelidir. Ancak uyum karşılıklı olmadığı zaman tam anlamına kavuşamamaktadır. Erkeğin uyum göstermesi toplum, erkek kimliği için bir tehdit iken, kadının uyum göstermesi kadınlık rolü, görevi ve evliliğin sağlığı için zorunlu görülmektedir.

2.3. Şiddetin Bireysel Nedenleri

Şiddetin bireysel nedenlerini Tekin (2011: 15-20) şu şekilde sıralamaktadır

- *Eğitim hayatında başarısızlık
- *Sosyal beceri eksikliği
- *Çatışma ve çözüm bulma becerilerinde eksiklik
- *Dışlanmışlık ve yalnızlık duyguları
- *Aşırı alınganlık
- *Özgüven eksikliği
- *Bireysel farklılıklara karşı toleranssızlık

- *Genetik yatkınlık
- *Psiko-patolojik sorunlar
- *Çabuk hayal kırıklığına uğramak
- *Öfke kontrolünde yetersiz kalmak, sık sık öfke patlamaları yaşamak
- *Madde ve alkol kullanımı
- *Dürtüsel hareket etmek
- *Dikkat eksikliği ve hiperaktif bozukluğu
- *Sosyal uyumsuzluk
- *Engellenmişlik duygusu
- * Saldırgan konumundaki erkeklerin ruh hastası olması (ÖZTÜRK; 2010: 69-86).

Kadına karşı şiddete başvuran erkekler üzerinde kapsamlı araştırmalar yapılmıştır. Bu erkeklerin çoğunda aşırı güvensizlik duygusu göze çarpmaktadır. Bu erkekler bu duyguyu bilinç altında tutmak için maço görünürler, aşırı saldırgan davranırlar; her şeyi bildiklerini iddia ederler; her zaman özerkliklerine tecavüz edileceği korkusunu yaşarlar. Kendileri şiddete maruz kalmadan ilk darbeyi vurma telaşındadırlar. Aşırı bağımlıdırlar. Eşlerinin bakımına muhtaçtırlar. En küçük bir ayrılma, boşanma tehdidi bu erkekleri paniğe sokar. Eşini veya sevgilisini sürekli aşağılayarak kendi özgüvenlerini sürekli yüksek tutma eğilimindedirler. Bu erkeklerin özgüven eksikliği ev dışındaki yer ve zamanlarda –işte patronuyla ilişkisinde, arkadaş gruplarıyla birlikte- sarsıntılar, yıkımlar yaşanmasına sebep olur. Erkek bunların acısını birlikte yaşadığı kadından çıkarıp, özgüvenini, özsaygısını ayakta tutmaya çalışır (ERTEN, ARTALI; 2010: 161).

G4 Erkek kadını çalışmasını istiyor ama erkeğin iç dünyasında ne var bilemiyoruz....küçük olayları içinde nasıl yaşıyor hakaten bilemiyoruz....

G7 Kendini yetiştiren, olaylara makul yaklaşan erkek şiddete başvuruyor...kültürlü erkek bir başka...dar kalıp düşünceler içinde sıkışmıyor...olayı mantıklı olarak düşünüyor ve iyi gitmeyen bir arkadaşlık ilişkisi gibi düşünüp süreci yönlendiriyor...

Psikiyatristler, şiddete yönelik davranışa yol açan etkenleri araştırmak istediklerinde çoğu zaman ilk önce bireyin kişilik yapısını incelemeye meyillidirler. Şiddete başvuran erkeklerin çoğunluğunun yetersiz kişilik gösterdiklerini belirtmişlerdir (BALCIOĞLU; 2001: 23) Winnigott’a göre, şiddete eğilimli bir kişide onu şiddet eğilimli davranışa götüren önemli etkenler, “yetersiz kalan” anne-baba-çocuk-aile ilişkisi, aile şefkati ve ayrıca nesilden nesile aktarılan şiddet içeren davranış biçimleridir (MOSES; 2010: 24).

G2:Şiddet erkeğin karakteri ile ilgili....erkekler küçük yaştan eğitilmeli....çocukken annesi tarafından iyi yetiştirilmeli....yani bence sorun erkeğin annesinden kaynaklı.....benim kayınvalidem sen kadınlık görevini yapmıyorsun o da seni dövüyor derdi....annesini ona arka çıkardı...şimdi böyle büyüyen erkeğe ne yapılabilir allah aşkına...

G13 içgüdüsel bir durum sanki yerleştirilmiş ...doğar doğmaz al bak bu erkek çocuk falan diye onun içine yerleştiriliyor o saatten sonra istediği eğitimi alsın eğer kendini aşamayacak bir insansa istediği eğitimi alsın aşamıyor bu durumu....

G2 Son zamanlardaki gelişmeler kadına değer verilmesi açısından evet önemli....ama devlet kişiliğe ne kadar etki edebilir ki...devlet ancak belli bir aşamadan sonra yardımcı olabilir....devletin gücü bir yere kadar....devlet sadece çözmeye çalışır....ya 24 saat bir insan hayatı nasıl korunabilir....mesele erkeğin karakterinde bence.....sorun o...

G6 Kötü çocukluk geçirenler var erkekler arasında...

Şiddete başvuran, şiddeti bir yol olarak gören tarafın erkek olması, çalışmanın yönünü erkeğin iç dünyasına, psikolojisine ve yetiştirilme tarzına yöneltmiştir. Yapılan görüşmelerde, erkeğin içinde bulunduğu aile yapısının erkeğe empoze ettiği duygular ve düşünceler, evlilik hayatında kadının karşısına şiddet davranışı olarak çıkmaktadır. Bir erkeğin ya da insanın karakterinin şekillenmesi genetik faktörler kadar çevresel faktörler de dikkate alınarak irdelenmelidir. Bu noktada çocuğu dünyaya getiren annenin ve aile yapısının erkek çocuğun yetiştirilmesi noktasında yeni bakış açısına sahip olması gerekmektedir. Erkeğin iç dünyasında şiddet, güç, itaat, baskı içerikli duygular yerine insanca davranmayı ifade eden duygular küçük yaşlardan anne-baba tarafından çocuğa empoze edilmelidir.

Erkekler şiddeti kadınları yönlendirmek, terbiye etmek, onlara doğru yolu göstermek gibi amaçlarla yaptıklarını iddia ederler (İNCEOĞLU-KAR; 2010: 42). Kendisini yüksek (!) eğitilmiş diye ortaya koyan erkeklerin önemli çoğunluğu, eşi ne kadar üstün özellikli olursa olsun, onları kendi karşılarında irade sahibi bir kadın olarak görmek istemiyorlar (DURMUŞ; 2008: 245).Erkeğin kadına karşı hissedeceği sakıncalı duyguları Kalyoncu (2011: 36-37) erkeğin kadını dışı olarak görmesi, sahiplik ve hakimiyet duygularına sahip olması olarak ele almıştır. Erkek egemen dünyada kadının kişiliğinden çok dişilik özelliklerine vurgu yapılır (DURMUŞ; 2008: 158). Tüm toplumsal yapılarda erkekler mülkiyetin büyük bir kısmına sahiptirler; iktisadi faaliyetleri yönetirler. Tüm karar alma süreçlerinde daha etkindirler ve üretim faaliyetlerinin değerlerini kararlaştırırlar (ÖZTÜRK; 2010:75). Kadını “kendi malı” gibi gören erkeksi toplumlarda sevgi ve aşk, yerini “sahiplik” anlayışına bırakmış ve namus anlayışının saptırılması yüzünden dayaktan cinayete kadar uzanan davranışlarla kadınlara acı çektirilmiştir. Bu katı “mala sahip çıkma” anlayışı içindedir ki, bu erkeksi toplumlarda malın saklanması ve örtülmesine, kadının kadınsı yönlerinin ortaya çıkmasına

çalışılmaktadır. Kadının kendine güveninin artması, kadının başarılı olması erkeği rahatsız etmekte ve terazinin dengesini eşitlemesi istenmemektedir. Bu yüzden ki, kadının güncel iş hayatına girmesi de pek arzu edilmemektedir (AKSOY; 1996: 89).

G11 Nedir bu erkeklerin kadını öldürecek kadar sahiplenme duygusu anlam veremiyorum...elbette ki evlilik ile birlikte her iki cinsin birbiri üzerinde hakları oluyor....tamam...ama senin hayatın benim elimde anlayışını anlamak güç...erkeklere dikkat edin eşinden boşanır ama eski karım der....eski ifadesi orada zamanda geçmişi ifade eder....o hala onun karısıdır....ve onun üzerinde her türlü hakka sahiptir...boşanır onun gezmelerine karışır...giyimine karışır...aşırı bir sahiplenme var...o kadın dayak yiyip o karakol bu karakol dolanırken sahiplenme yok...karakola gelip eşlerini alanların çoğu sırf olay başkalarına gitmesin evde daha çok dövüyüm diye biliyo musunuz....

G18 Erkek kadını paylaşmak istemiyö...kıskanıyor...birilerinin normal bakışları bile rahatsız ediyor...şunu çok gördüm...kadının bayan arkadaşları ile bile çok samimi olması erkeği ciddi anlamda rahatsız ediyor....en çok beni sevecek...en çok bana saygı gösterecek...en çok onun hayatında ben olucam...kadın en sonuça insan yani...böyle olaylar gördüm...

G2 Polis olupta şiddet mağduru olan arkadaşım oldu benim de....şimdi kadın olmak ayırır polisin olmak ayırır....evinize girip kapıyı örttüğünüz andan itibaren polisliği de o kapının arkasında bırakıyorsunuz....meslek çalıştığınız ortamla ilgili ki....ünvanınız, rozetiniz, gücünüz evde yok ki....

G18 Kadın korunmak ister...kadın her zaman yanında birileri olsun ister...yani bu hayatın gerçekleridir...bekar hayatında bile bu böyledir...bekarken çıkarken bile erkek beni korusun kollasın..kadının bu isteği normal ama erkek acaba muhtaç olarak mı algılıyor..ama biliyomusun kadın bunu yapmadığında bu kez erkek ben erkek değimliyim diye düşünüyor...öyle de bir sıkıntı var...

G13 her zaman azda olsa erkek çocuğu önde oluyor...daha söz sahibi oluyor...bu şekilde yetiştirildiği için kendisi üzerine söz söylenmesi ya da kendi düşüncesi üzerine başka bir düşüncenin çıkması onun hiç hoşuna gitmiyor...ve maalesef düşünceleri ile eşime de şaka yaparım kadınların kelime hazinesi sizden daha fazla olduğu için sözle savaşımadıkları için şiddete başvuruyorlar...bizim savaşımız öyle şiddetle değil...kadınlar çok konuşuyor doğrusu da bu zaten...insan kendisini ifade edemedikten sonra ne anlamı var...işte erkekler biraz daha şeyler kısa keselim, benim dediğim olsun mantığı olduğu için genellikle kendilerinden daha fazla zeki birisinin olduğunu gördükleri için dayanamıyorlar...susup susup sonra ne oluyor şiddete başvuruyorlar...bakıyorlarki baş edemiyorlar kadınla ben buna tamamıyla şey diyorum zeka farkından kaynaklı biraz feminist bir yaklaşım ama böyle düşünüyorum...

Evlilik geleneksel olarak kadına sunulmuş bir gelecektir. Bir çok kadın ya evlidir ya bir zamanlar evlilik geçirmiştir ya da evli olmadığı için acı çekiyordur

(KARAKUŞ; 2007: 205). Kadına geleneksel olarak bir gelecek vaat eden evlilikte, kadını geleneksel bir anlayış beklemektedir. Kadın evinde dişi kuştur. Evlilik kurumunda erkeğin hayatında “dişi” olarak vardır. Dişi olduğu için de sınırları, kuralları söz konusudur. Kadının dişi olma özelliği, erkeğe sahip olma ve hakimiyet kurma yetkisini de doğal olarak getirmektedir. Yuvası yapan dişi kuş erkek tarafından korunmalı, gözetilmeli ve her şeyiyle sahiplenilmelidir. Bu zihniyet beraberinde birbirini erkek ve kadın olarak tanımayan bireylerin kısır çekişmelerine şahitlik yapmaktadır. Dişiliğini kendi özünde yaşamak isteyen, hakimiyetini kendi üzerinde kendi kurmak isteyen, kendi kendinin sahibi olmak isteyen kadın, sadece erkeğin değil toplumun da tepkisini almaktadır. Çünkü bu istek olağan değildir. Erkeğe küçük yaştan empoze edilen bilgi dahilinde kadın bu değildir ve olamaz da....

3.NELER YAPILMALI

Çalışmanın son kısmında kadın polislere şiddet olaylarının önüne geçilmesi noktasında hem bir kadın hem bir polis hem de süreçte yaşanan aksaklıklara şahitlik etmeleri bakımından neler yapılabileceğine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Ailenin çocuğu yetiştirme tarzı, annelerin eğitimi, evlilik hayatına yönelik eğitim, kadın ve erkeğin eğitimi, öfke ve şiddet eğitimi, üniversite ve eğitim kurumları ile yerel kuruluşlar, STK’lar, halk eğitim merkezleri bünyesinde yapılacak çalışmalar, medyaya düşen görevler ve emniyet müdürlüğü bünyesinde oluşturulacak olan şiddete yönelik birimler ve bunların çalışma şekilleri, yapılan görüşmeler esnasında önerilen çözüm önerileridir.

1. Cinsiyet ayrımına karşı çıkan bir ahlaksal yaklaşımın getirilmesi gerekir. Bunun için kültürel değerlerde farklılık yaratmak gerekir (İNCEOĞLU-KAR; 2010: 33). Cinsellik, aile, kadın-çocuk, namus-ahlak anlayışları başta olmak üzere, toplumda yerleşik dogmaların etkisi silinmelidir (ÜNVER; 2003: 49). Toplumun eğitimine gerekli önem verilmeli, bireysel ve toplumsal anlamda bireyler eğitilip bilinçlendirilmelidir. Bu konuda verilmesi gerek eğitim, aynı zamanda suçu ihbarı kolaylaştırıcı ve olayın yaratacağı olumsuz travmayı önleyici nitelikte olmalı, kültürel önyargıları değiştirmeli ve kovuşturma makamlarının olaya ciddi bir adli vaka olarak yaklaşmasının sağlayıcı içerikte olmalıdır (ÜNVER; 2003:47).

2.Ailenin çocuğu yetiştirme tarzında yapılan hataların önüne geçilmeli. Erkeği yücelten kadını geri plana iten anlayış terk edilerek, cinsiyetlerin eşit olduğu bilinciyle çocuklar yetiştirilmeli.

G4 Ben şimdiden çocuğumu “aman oğlum eşine iyi davran” diye yetiştiriyorum...

G4 Mesele aileden başlıyor....anne babanın yetiştirme tarzından kaynaklı....toplumu kadınlar kurtarır, kötü şeylerden kadınlar kurtarır....çünkü biz daha ayrıntıcıyız, ileriye daha iyi görebiliyoruz...bu özelliğimizi erkeğe kabul ettirmek zor....en son aşamada da senin dediğine geliyorlar ve onlara göre otorite elden gidiyor....

G8 Ailenin yetiştirme tarzı, kişinin bulunduğu yerin sosyal şartları önemli tabi...küçük yerde kızın evde kaçması ile büyük yerde kızın evden kaçması bir mi??sosyal ortama göre kadına tavır değişiyor...

G18 şiddet olaylarının çok fazla engellenebileceğini düşünmüyorum...belki yumuşatılabilir...belki insanların içine merhamet duygusu aşılabilir....ben Allah korkusu ile bağlantılı olduğunu düşünüyorum...tamamen eğitimle alakalı...o adama oturup konuştuğunuz zaman belli bir süreden sonra 15 -20 dakikadan sonra adam sana mantıklı cevaplar veriyor...her erkeğin sinirliğini gösterme şekli farklı yani...kimi dövüyor, kimi konuşuyor kimi de ortamı terk ediyor...bu adamın yetiştirme şekline bağlı...köyden gelip inşaatta çalışan adamla şehirde doğmuş büyümüş, nezih bir ortamda olan iyi bir üniversite mezunu olan insana verilen eğitim aynı olur mu...istediğiniz kadar konferans yapın...o adam o cümlelerden anlamıyorsa onun seviyesine inmek lazım...

G4 Çocuklara ahlak ve vicdan eğitimi vermek lazım....küçük yaştan itibaren anne baba vermeli...biliyorsunuz polis vicdanı olmayanların karşısındadır...manevi duygulara sahip olmayan herşeyi yapar herşeyi.....

G18 Şiddete maruz kalan erkek ileriki yıllarda bunun acısını kadından çıkartıyor....normal hayatta ben şiddeti çok gördüm çocuklarıma yaşatmak istemiyorum diyenleri de gördüm...

3.Çocuk anne ve babanın genetik yapılarının bir eseridir. Dolayısıyla çocuğun yetiştirilmesi aşamasında anne ve babaya eşit görevler düşmektedir. Ancak çocuğun doğum ve büyümesi aşamasında anneye olan içgüdüsel bağlılığı ve annenin cinsiyet olarak anaç bir yaratılışa sahip olması çocuk anne ilişkilerini önemli hale getirmektedir. Çocuğun temel bilgi ve becerileri kazanması, kültürel norm ve değerleri içselleştirmesi noktasında annelerin babalardan daha etkin olması anne eğitiminin gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Yapılan görüşmelerde çocuk yetiştirilme tarzında dile getirilen sıkıntılar anne eğitimlerini gerekli kılmaktadır.

G13 İyi anne yetiştiremezseniz iyi çocuk olmaz iyi toplum olmaz...anne eğitimleri düzenlenmeli...anne bir rol model..babadan çok anneyi görüyor...kızım bugün neyi nasıl empoze edebilirim 20 yıl sonra bana geri dönecek...güçsüz bir anne görürse, mutsuz bir anne görürse, ezik bir anne görürse hayatta hiçbir yere kendini yetiremediğini düşünen daha doğrusu çok üzülüyorum intihara eğilimli anneler var...bunları gördüğü zaman bir çocuğun çok böyle sağlam büyümesini bekleyemeyiz...ben mesela kızımı bazen mutsuz gördüğümde acaba benden mi kaynaklanıyor diye düşünürüm...çünkü o gün mesela yoğun çalışmışımdır çok yorgunumdur bu direkt benim çocuğuma yansır...akşam benim yüzümdeki ifade çocuğumda da vardır...yani benim çocuğum benim karşımda bir ayna...bu sefer hemen kendinizi düzeltmeye çalışıyorsunuz...baba tabiki önemli ama babalardan şöyle bir şey var...babalar biraz daha böyle rol model olma konusunda farklılar yani...biraz daha bunu umursamayabiliyorlar...diyorum ya biraz bencil yetiştirilmekten kaynaklanıyor...

4. İki farklı karakterin hayatlarını birleştirmesi ve aynı mekanı paylaşmaları olarak isimlendirilen evlilik kurumu, mutluluklar kadar mutsuzluklar hatta hayal kırıklıklarını da beraberinde getirmektedir. Evlilik hayatında ortaya çıkabilecek olası pürüzlere karşı olarak çeşitli konularda alınacak önlemler ile sıkıntıları atlatmak mümkün olabilir. Bu anlamda evlilik hayatı ve eşlerin birbirini tanıması, kadın ve erkeğin eğitimi, öfke ve şiddet durumlarında alınması gereken önlemler bu anlamda sayılabilecek önerilerdir.

G12 Bence evlilik öncesi kadına ve erkeğe eğitim kesinlikle gerekli...yani bunun statü , makam ya da farklı bir şeye tabi tutulması değil evlilik öncesi mutlaka insanların yeterliliğe tabi tutulması gerektiğini düşünüyorum...faydalı olacağını ailelerin bilinçlenebileceğini düşünüyorum...

G4 Evlilik sırf evlenmiş olmak için yapılmamalı...anne baba olma sorumluluğu taşımayan insanlar evlenmemeli...insan yetiştirme bilincine sahip olmayan insanlar evlilik yapıyor...Ailesine ve çocuğuna sahip çıkamayacaksa evlenmemeli bence....

G7 Evli olan ya da olmayan, flört edenlerin bir psikoloğu olmalı....uzman gözüyle kadın erkek ilişkileri ele alınmalı...insanlara uzman gözüyle bu anlatılmalı...hem kadın hem de erkek tedavi olmalı....bu olayları sadece erkeklere mal etmemek lazım...kadının da hataları vardır....her iki cinsiyete de terapi gerekir...

G4 Kadın sorununa toplumun her kesimin sahip çıkması lazım...bu sorun belli bir kesimin sorunu değil....

G6 Ya bize karşı cins öğretilmiyor...kadın erkeği erkekte kadını bilmiyor...bilmediğini için doğru davranmıyor...bazen bir kadının çok doğal bir hareketi erkek tarafından garip karşılanabiliyor....insan eğitimi verilmeli...

5. Eski bir geçmişe sahip olan evlilik kurumunun, zamanın gerekleri ve beklentilerine uygun olarak yapılması gerekir. Geçmişin geleneksel anlayışının gölgesi altında yapılan evlilikler, günümüz dünyasında çok çabuk sarsılabiliyor. Bu nedenle ilk etapta bilinçli evliliklerin yapılması gerekiyor. Kadın ve erkeğin “yaşım geldi de geçiyor” anlayışından sıyrılıp, “ben artık evliliğe hazırım” dediği anda evliliğe adım atması gerekiyor. Ayrıca kişilerin evliliklerinde yaşadıkları ciddi sorunları “evlilikte bunlar olur” anlayışı yerine, profesyonel beyinlerden yardım alma düşüncesine açık olması gerekiyor. Her evliliğin dinamikleri, sorunları birbirinden farklılık gösterir. Ayrıca evli çiftlerin sosyo kültürel ve eğitim düzeyleri de birbirinden görece farklılıklar gösterir. Bu nedenle yapılacak gruplandırmalar ile, evliliklerde yaşanan sorunlara nokta atışları yapacak ve sorunun özüne inecek çalışmaların yapılması yararlı olacaktır.

G18 Eğitim, eşleri çalışıp çalışmama, gibi kategorilere sokmak lazım...bu seviyelere göre bilgi verilmeli...en iyi bunları ya o karakolda çalışan polis tanır ya da başkası...

G17 Medya üniversite ne yaparsa yapsın ailede bitiyor iş...siz ne yaparsanız yapan sabahtan akşama tv, internetten bilgi verin ne bileyim seminerler verin bir şeyler yapın reklamlar çekin olmuyor olmuyor..olacak şey değil...ben alacağım kadarını alırım...akşama kadar tvde şiddet var..anlatılıyor..ne oluyor..benim annem hala dayak yiyor...ne oldu...ne yaptın benim annem için: ...aileden direkt aileden başlayarak programlar yapılmalı...bana ya mesela bana ilk ben ya ...çocuk oğlan yetiştiriyorum...farklı olmuccak...

G12 Tek başına birebir bu durumu yaşayan aileler ile görüşülerek daha iyi bir sonuç alınır...ona göre eğitim alanları değişik yönlere kaydırılabilir...

G12 Kadın ve erkeğin psikolojik olarak yardım alacağı merkezlerin olması gerekiyor...

G12 Bence psikolojik eğitim almaları gerekiyor...sadece okumuş okumamış kesim diye ayırırsak her iki kesimde şiddeti uygulayan ve uygulanan kişi olabiliyor...bence o ailelerin psikolojik bir eğitime tabi tutulması gerekiyor...sağlık ocakları gibi psikolojik tedavi merkezlerinin açılıp burada ailelere birebir yardım yapılması gerekiyor ...tabi olaylar başlamadan önce...

G9 Ülkemizde evlilikler sağlıklı değil...bilinçli yapılan evliliklerin sayısı çok az....erkek çoğu zaman zorla evlendiriliyor...ailesi ona kızın uygun olduğunu söylüyor...kendi kurallarına uygun kızı erkeğe sunuyorlar...sonra erkek mutsuz oluyor...bunun acısını kadından çıkarıyor...alkol, aldatma devamında geliyor gibi...

6. Pek çok kadın şiddeti durdurmak ister fakat ilişkiyi sonlandırmak istemez (ÇİVİ vd; 2008: 115). Kadınlar edilgenlikten vazgeçmelidirler. Edilgenliği, asalet ve hanımlık gibi sunan düşünceler yanlıştır (DURMUŞ; 2008: 279). Westley'e göre şiddeti kabullenmek, şiddetin artmasına yol açar (MOSES; 2010: 24). Kadınların evlilik ilişkisinde kendilerine atfedilen bu rollere karşı bilgi ve bilinçlilik düzeyini artırması gerekir. Ne istediğini bilen, haklarının farkında olan kadın kendini daha güçlü hissedecektir. Bu şekliyle yetiştirdiği çocuğuna örnek bir rol model de olacaktır. Edilgen, silik bir anne profili ile büyüyen çocuklar bu profilin bir benzerine ileriki yıllarda kendileri de girmektedir. Bu nedenlerden dolayı kadının kendini her açıdan eğitmesi zorunludur.

G8 Kadın yaşadığı şiddet sonrasında ne istediğini bilecek...günü düşünmeyecek...olayların ne seyir izleyeceğini iyi analiz edecek....aldığı karardan 3 gün sonra dönmeyecek....kararından vazgeçer, ciddi adımlar atmazsa biliyoki o adam bu kadın dönecek...bu defa her şeyi yapma gücü görecekt kendinde....

G17 Kadınlar haklarını biliyo da uygulamaya gelince hani dedim ya biraz önce annemden gördüm yaptım...aynı olay...biz haklarımızın bir çoğunu televizyondan belki okuyan kesim üniversite mezunları biliyo ama uygulamaya gelince uygulama yok...

G9 Gazete okumuyor bizim kadınlar

G1 Kadın bu duruma karşı çıkmıyorki..Çıkmadığı için haklarını da bilmiyor...Eğitilmiş kadınlar gördükleri şiddeti çevrelerinden utandıkları için açıklayamıyorlar...Kendilerini mahcup hissediyorlar...Ve erkeklere taviz veriyorlar...Kadın hakkını ararsa iyi olur....Biliyorsunuz rapor boşanmak için yeterli...Gerçekten boşanmak istiyorsa raporu kullanmalı ama kadınlar istemiyor. Bakın bir olay anlatayım size...Bir apartmanda karı-koca kavgasından komşular rahatsız oluyor ve bize ihbar geliyor...gecenin çok geç vakti...polis ekipleri gidiyorlar...erkek inkar ediyor ama ilginç olan kadın da inkar ediyor...ve karı koca arasında böyle şeyler olur diyerek bize tepki verdiler....ve biliyomusunuz bizim polislerimizi gecenin bir yarısı nasıl evimize gelip bizi rahatsız edersiniz diye şikayet ettiler...savcılığa suç duyurusunda bulundular...şimdi kadınlar böyle davranırsa bu iş nasıl çözülür...

G1 Kadınlar haklarını bilmiyorlar...haklarını öğrenmek için adım da atmıyorlar...örf adetlere göre hareket ediyorlar.....elbette ki son zamanlarda kıpırdanma var ama yeterli değil....

G7 Şiddete maruz kalsam ayrılırdım heralde...çünkü annem derdi ki o el bir kez kalktı mı her zaman kalkar....olayların gideceği seyri kadın ayarlar...bir kere olan bir şeyi kabul etmek hep kabul etmeyi gerektirir....

G12 Kadınlar kendini korumayı çok fazla bilmiyorlar...daha doğrusu hiç bilmiyorlar diyebiliriz...çünkü emniyete gelen bayanların çoğu emniyete gelmeyi istemiyor...işte çok fazla şiddet görüyor korkusundan gelmek istemiyor...emniyete gelirim işte ya görürse korkusu oluşuyor...farklı korkular oluyor insanda...gidersen farkedilirim diye gelmiyorlar...

G8 Bilinçli kadının hali bir başka...kimisi eşi tarafından dövülüyor bizim meselemiz deyip konuşmuyor bile...ama bilinçli kadın bazen bize gelip ya böyle böyle bir olay var...ben bu adamı seviyorum...çocuğum var...hem boşansam ne yapcam...ben bu adamı nasıl caydırırım...nasıl korkuturum diye sorup soruşturuyor....boş olmayacak kadınlar...

G11 Kadın şiddete karşı korunurken bunu iki aşamalı düşünmeliyiz...esas konu şiddet öncesi nasıl korunacak...bi de şiddet sonrasında ne yapılacak...tabi şiddet öncesi korunur gerekli önlemler alınır şiddet sonrasında gerek kalmayacaktır...kadın karşısındaki erkeği anlayacak....erkeğin tahammül edilemez eylemleri sonrasında ben seninle artık değilim mesajını verecek...çocuklar bile artık anne babalarının hatalarını kabul etmiyor terk edip gidiyor dimi...

G11 Şiddet gördükten sonra erkekten uzaklaşabilir.....bir kere affedince devamı gelir...erkek derki ya bir kere affetti hep affeder der...o erkeğin burnunu sürtmek lazım...ikinci bir şans verilirse dayağa yol açar...

7. Kadına yönelik şiddeti bir kadın sorunu olarak görmemek lazım. Bu bir erkek sorunudur. Öncelikle bu bakış açısını değiştirmek gerekir. Kontrolsüz ve ölümlü sonuçlanan şiddet olaylarına karşın erkeklere yönelik psikolojik tedavi

yollarının açılması gerekiyor. Bu konunun erkeklere bilinçli bir göz vasıtasıyla anlatılıp, yol gösterilmesi için çalışmaların yapılması gerekmektedir.

G3 Kadın sığınma evlerine gidebilir...ancak ben onları çok da sağlıklı bulmuyorum...hani problem çözülmeden bir kadını kadın sığınma evine yerleştiriyorsunuz....problem ortada....problem hala devam ettiği için kadın sığınma evine gidiyor....erkeğin neden şiddete başvurduğuna dair bir terapi yöntemi izlenebilir...teşhis konulabilir...belki bunun farkında değildir...çabuk sinirlendiğini fark edemiyor olabilir....sonuçta eylemi yapan kim? Erkek...sonuçta şiddeti uygulayan erkek...değişmesi gereken de erkek.....belki erkeklerin bir çoğu birkaç olay sonrası tedavi olsaydı, kötü olayların hiç biri olmamış olacaktı.....bazı olaylara bakıyoruz erkek pişman olduğunu söylüyor.....belki önceden erkeğe yönelik alınacak önlemler ile bunun önüne geçilebilir.....

G4 Şimdi biz adamı hapse attık 6 ay göz altında adam kafaya koyduysa kadını öldürüyor...yani adam kafaya bunu koymuş...ne kadar gözetim altında tutulsa da kafasında bunu organize etmiş...önce bu adamın rehabilite edilmesi lazım....adam psikolojik gözetim altına alınmalı....erkek kadın sığınma evinde olsa bile onu buluyor nasıl kafasına takdıysa ve bu evleri nasıl buluyorsa...buluyor işte...yani erkek belli bir süre bir yerde tutulmalı...hapis anlamında değil...üstelik erkeklerin çoğu boşandığı halde, kadın üzerindeki tüm sorumlulukları bittiği halde öldürüyor...burada bir sorun var...hapishane gibi değil hastane gibi birimler devreye girmeli....

8.Ağaç yaşiken eğilir sözü insan eğitiminde küçük yaşlarda atılan adımların önemini ifade eden sözlerden birisidir. Çocuğun kişiliği ve kimliğinin şekillenmeye başladığı yaşlarda aşılana duygular, yetişkinlik yıllarında duygu ve davranışlara yansımaktadır. Bu anlamda vicdan eğitimi, öfke kontrolü, sorun çözme becerisi, kontrol mekanizması geliştirme geleceğin sağlıklı nesilleri için önemli eğitim alanlarıdır. Bireyler saldırgan davranmayı nasıl öğrenebiliyorlar ve dış koşullarla teşvik edilebiliyorsa, aynı biçimde bu bireylere saldırgan olmayan tarzda davranmak ve başkalarına zarar vermekten kaçınmak da öğretilebilir. Böylece saldırganlık denetim altına alınabilir (ARCHER, GARTNER; 2010: 248).

G4 Öfke kontrolü şart...

G12 Şiddet öncesi tartışma başladığı anda nereye gideceğini insan tahmin eder...uzaklaşabilmeyi öğretmek lazım heralde...kadınların bir şekilde o eğilim varsa eşlerinde biraz uyanık olarak davranmalı...eşinin o ruh halini farketmesi anlaması lazım...

9.İnsan hayatında eğitim tartışmasız önemli bir role sahiptir. Bireylerin gerek davranış kalıpları gerekse düşünce kalıpları kazanmasında eğitim kurumlarının payı inkar edilemez. Son yılların önemli bir toplumsal sorunu olarak su yüzüne çıkan şiddet eylemlerinde eğitim kurumlarına önemli görevler düşmektedir. İlkokul düzeyinde kız erkek ilişkilerinin düzenlenmesi, şiddet ve öfke kontrolü ile ilgili bilgi ve becerilerin çocuklara okul sıralarında verilmesi önemli

bir adım olacaktır. Okullarda öğretmenlerin şiddet olmayan, hoşgörü ortamına vurgu yapan bir atmosferi yaratması noktasında adımlar atılabilir. Konuyla ilgili okumalar yapılması, şiddetin zararlarının çocukların pedagojik seviyelerine göre anlatılması, sınıf içi etkinlikler ile çocuğun hoşgörü ortamını yaşaması sağlanabilir. Konuyla ilgili olarak üniversiteler bünyesinde yapılacak çalışmalar vardır. Şiddet olayları ile ilgili olarak buldukları şehirlerin ve bölgelerin şiddet haritalarını çıkarabilirler. Bu verilere dayalı olarak şiddetin nedenleri, sonuçları ve önlenmesi ile ilgili bir envanter hazırlanıp ve bu bilgileri ilgili kurumlara sunabilirler. Ayrıca şiddet olaylarını yaşadığı ailelerde yer alan çocuklara burs verebilir, eğitim hayatlarına katkıda bulunabilirler.

G6 Üniversiteler öfke kontrolü ile ilgili bilgiler vermeli...bunlar ücretsiz yapılmalı...gerekirse evlere kadar gidilmeli...kadınlar bilgilendirilmeli...üniversiteler timler oluşturarak bunlar yapılmalı....

G4 Aslında ayrımcılık ilkokuldan başlıyor....sınıflarda kız-erkek gruplaşmaları oluyor....birbirine düşman gibi davranıyorlar....bu hiç doğru değil....evde bizler okulda da öğretmenler bu duyguları çocuklara çok iyi anlatmalı ya....

G4 Şiddet konusunu anneler halledecek...aile, MEB birlikte çalışacak....çocuklar günlerinin büyük bir kısmını öğretmenleri ile geçiriyorlar....duyarlı öğretmenler olmalı....şiddet konusunda bizleri de bilgilendirmeli, bizden yardım almalı belki...

G4 Şiddet sadece biz polislerin değil işi değil ki...biz olayın sadece bir parçasıyız...MEB bünyesinde çok şeyler yapılabilir....çocuklara bunlar ders adı altında anlatılabilir.... ağaç yaşken eğilir biliyorsunuz....

G10 Seminer, kongreler düzenlenmeli...el broşürleri dağıtılmalı....okullarda ilk okul düzeyinde bu bilgiler işlenmeli....ders olarak okutulabilir...

G12 Türkiye'deki evlilikler her yöreye göre de değişiyor...bölge bölge farklılık gösterebiliyor...o yüzden genel olarak baktığımda Türkiye'de bir şiddet haritası çıkarılarak bir çalışma yapılabilir...yani birebir olan bölgeler ile ilgili örneğin artvin bölgesi ile ilgili burayı ele alıp buradaki konuların tespit edilip daha sonra onlar üzerinde çalışılmalı...bunu da üniversiteler yapabilir

G2 Bu konu üniversitelerde ders olarak okutulmalı....evlilik, kadın, erkek, aile yapısı üniversitelerde güncel gelişmeler ışığında ders olarak okutulabilir....araştırmalar yapılabilir....doğuda şiddet daha fazla onları da gördük...çalışacak ortam yok...töre var...kadının can kaygısı var...bunlar ele alınmalı....

G3 Üniversitelerde kapsamlı çalışmalar yapılabilir....erkeklerle görüşülebilir...erkekleri konuşturabilirler....evet evet üniversiteler bence erkekleri konuşturmalılar...

G7 Şiddete uğrayan kadınların çocuklarına burs verilebilir...onlar bu olayların sonuçlarına neden katlansın ki...

10.Şiddet olaylarının çözümünde pek çok kuruma ve kuruluşu görev düşmektedir. Bunlardan birisi de yerel kuruluşlar, STK'lar, halk eğitim merkezleri ve sağlık ocakları gibi bireylerin yaşam alanlarına çok yakın birimlerdir. Pek çok şiddet mağduru kadın halk eğitim merkezlerine ve sağlık ocaklarına çeşitli sebeplerle gelmektedir. Bu merkezler vasıtasıyla kadınlara ulaşmak daha kolay olacaktır. Ayrıca STK ve yerel kuruluşlar şiddet olaylarını önlenmesi ile ilgili olarak buldukları şehirlerde dikkat çekici ve bilgilendirici çalışmalar yapabilirler.

G9 Muhtarlar devreye girebilir...her muhtar mahallenin durumunu bilir...muhtarlar yönlendirme yapabilir...

G14 Devlet çeşitli birimlere ayırmalı...şiddet konusunda özel ekipler oluşacak...bu ekipler muhtarlar ile çalışacak....broşür, el ilanları ile her an insanların içinde olacak....toplantılar düzenlenecek....kadın kolları devreye girecek...her partiden ayırım gözetilmeksizin, ideolojik bir etiket olmaksızın kadın kolları aktif bir şekilde çalışacak....aile eğitimleri verilmeli...hem kadına hem de erkeğe eğitim verilmeli....projeler yapılmalı.....ev ev dolaşarak kadınlara hakları anlatılmalı....bütün bu çalışmalara ek olarak devlet bir de kadınlara çalışma imkanları sağlarsa sorun için büyük bir adım atılmış olur...

G18 Bu halk eğitim merkezleri kadınlara çok iyi ulaşıyor...biraz kadının hayatının dolması gerekiyor...kadının kafasının dolması gerekiyor...kadın beyin olarak yorulmadığı sürece erkeğe dalaşır....

G18 Kadınlara üniversite muhtarlık ve halk eğitim merkezleri ile işbirliği yaparak ulaşabilir...istediğiniz kadar afiş yapın olmaz...kadın kadınyız şeklinde mesaj verilecek...merhaba biz dedikodu yapacağız kısırlarınızı alın gelin diyeceksiniz..çünkü onların dünyası öyle...ondan mutlu oluyor...onlarla o şekilde iletişime geçilir...

G7 Kadına yönelik şiddetle ilgili yardım geceleri düzenlenebilir...her ilin zenginleri var...bunlardan yardım alınabilir...

11.Tıp bilimi mensuplarının cinsel suçlar dahil şiddet eylemleri açısından bilinçli müdahalelerde bulunabilmeleri açısından eğitilmeleri gerekmektedir (ÜNVER; 2003: 53). Hastane personelinin, hastabakıcısından hekimine kadar, şiddete maruz kadınlara nasıl davranılması gerektiği yolunda eğitilmeleri gerekir (ARIN; 2010: 311).

G12 Mesela şiddet görüpte bize müracaat edemeyen bayanlar var..bize gelemeyip mesela sağlık ocaklarına gidiyor doktorla görüşüyor...mesela doktora gidip ben dayak yiyorum ama burası küçük yer bunu gidip polise diyemem diyor..ben ne yapabilirim diye doktora danışıyor...bu aşamalarda da ordan bir yardım alınabilir diye düşünüyorum..

12.Kadınlar için kolluk içerisinde uzman bir birimin kurulması ve bu konuda özel olarak eğitilmesi yararlı olacaktır (YILDIZ; 2003: 83).Bahsi geçen birimlerin işleyiş tarzı olarak bir planlamanın yapılması gerekmektedir. Bu birimlerde çalışan personelin çalışma koşulları, çalışacak personelin özellikleri, verilecek eğitimlerden kimlerin yararlanması gerektiği, kadın polis istihdamı, polislerin eğitilmesi bu birimlerde yapılacaklara ilişkin planlamada yer alması gereken alt başlıklardır. Bu birimlerin şekillenmesinde profesyonel bir bakış açısı olmalıdır.

G1 Şiddetle özel olarak ilgilenen bir birim olabilir...kadınları yöreklendirir....gidecekleri bir yerin varlığı kadın açısından çok da iyi olur...tabi çok iyi düşünülüp ayarlanmalı ya bunlar... bu girişimlerin alt yapısının çok iyi olması lazım...sosyal hizmetler yeterli mi...geçici önlemler erkeğin uyguladığı şiddeti daha da artırabilir....ödenek ayrılması lazım...

G4 Alt yapısı iyi hazırlanarak ve içeriği personele çok iyi anlatarak şiddet birimleri kurulabilir....neler yapılacak, nasıl olacak, personel eğitimi nasıl olacak bunlar iyi düşünülmeli... projeler yaratılıp uygulama aşamasına geçilebilir....

G13 Birim kurulacaksa ciddi anlamda profesyonel bir ekip çalışmalı...psikoloğundan, sosyal çalışmacısına, psikolog artı psikiyatrist olmalı, sosyolog olabilir...farklı alanlardan bu işin uzmanları bu işte daha önce tecrübesi olan insanların bence bulunması gerekiyor...bizde belki sadece önleme faaliyetleri ve sonrasında müdahale etme faaliyetleri anlamında belki yer alabiliriz...ama yine de yeterli değil...silah, kanun bunlar tabiki caydırıcı ama önce böyle bir alt yapı olarak profesyonelliğin oluşturulup o şekilde ilerde bu birimler kurulabilir...biz şiddetten sonra maalesef devreye giriyoruz...bu birim şiddet olmadan önce önlemler alacak çalışmalara imza atmalı...hatta belki de insanlar başvuramıyor ya belki gidilmeli...onlara ulaşılmalı...ama nasıl olacak ...o biraz zor...insanlar kapılarını kolay kolay açmaz...belki aile hekimliği gibi bir uygulama gibi olabilir...sağlık bakanlığında kayıtlar mevcut....insanların geçirmiş oldukları bazı hastalıklar aşağı yukarı biliniyor zaten...erkekler belki kabullenmek istemeyecekler, görüşmek istemeyecekler ama ilk etapta yavaş yavaş uygulamalar başlayabilir....kadın toplantıları, ardından eşlerle yavaş yavaş belki birşeyler yapılabilir....yine söylüyorum bu çok zor bir şey...bu bizim 20 yıl sonramız için bir yatırım olur...uzun vadeli bir çözüm bu...en azından anneler bilinçlenir çocuklarına nasıl davranmaları gerektiğini bilirler...bundan sonra yetiştireceği bir erkek çocuğu nasıl yetiştirmesi gerektiği, hangi konularda ayırım yapmaması gerektiği anlatılır....bir 20 yıl sonrası için olabilir...şu an için tam bir çözüm göremiyorum...kısa ve uzun vadeli çözümler üretilir....cezalar kısa vadede çözüm olabilir...saydığımız bütün diğer uygulamaları da uzun vadeli çözüm içinde değerlendirmek gerekir...erkekler kolay kabul etmeyeceklerdir...kadın ayrı erkek ayrı sonrada birlikte eğitilmeli...ilk başta toplantılara katılmak istemeyeceklerdir...yavaş yavaş bu yapılabilir...ilk etapta çekimser kalacaklar...

G12 Emniyet olarak değil de dışarıda bir kurum olarak kurulmalı...daha iyi olur.. sivil bir kuruluşun bunu üstlenmesi gerektiğini düşünüyorum...çünkü zaten

insanlar suç işlendikten sonra geliyor...şiddet gördükten sonra geliyor...şiddet görmeden önce müracaat edebilecekleri bir yer bence daha faydalı olur...çünkü zaten şiddeti önlemekse amaç ilk baştan engellemek...çevreden komşusu ya da başka birisi görüyorsa eğer buna birilerinin el atabileceği sosyal bir birimin oluşturulması gerekiyor...bağımsız olacak...yani bir evde kavga çıktı..ses geliyor..insanlar ona müdahale edemiyor..polis geliyor... geldiği zamanda eş çıkıyor eşinizi görücez diyoruz eş çıkıyor korkusundan zaten hiçbirşey söyleyemiyor mecbur geri dönmek zorunda kalıyoruz...ne kadar kanun yetkimiz de olsa kişilerin şikayetine bağlı....dolayısıyla direkt sivil bir birimin oluşturularak sırf bu konular üzerinde hem araştırma yapılmalı... sadece bir birim olarak değil orada sağlık görevlisi çalışabilir, emniyet görevlisi olabilir, yani bu bir kaç unsuru barındırarak böylece o yörenin psikolojik yapısı sıkıntısı neyse ona yönelik birimlerden ayrı bir sivil bir birim oluşturularak polis, psikolog şahıslara ulaşabilecek insanların birarada bulunduğu ayrı bir kurum olabilir.

12a. Şiddet biriminde görevli polislerin ilgileneceği tek görev şiddet olayları ve bunların çözümü olmalıdır. Çalışma alanının genişlemesi verimliliği etkileyecektir.

G11 Şiddet birimi özel bir ekiple olabilir....bu ekibin görevi sadece şiddet olmalı...ek görevler olmamalı....çalışma koşulları düzenlenmeli...ekibin alanında konuya hakim olması lazım...esnek ve rahat çalışma koşulları olmalı...gece vakti kadın geldiği zaman onunla birebir ilgilenmeli....bu birimde sadece kadınlar olmamalı...karma bir ekip olabilir...sadece kadın olursa bu defada feministlik olur...

G18 Polis kimliği adı altında bilmiyorum ne kadar etkili olur...çünkü o kadar şeyle görevlendiriliyorsunuz ki...o kadar çok alana bölünüyorsunuz ki...insanın kendini tanıması lazım...şiddet birimi kuruldu...tamam..öte taraftan sen bu insanları ek göreve de gönderirsen nöbete de dikersen verim olmaz...kanunlar bizi çok sınırlıyor...sen polis olarak görevini yap...psikologlar gerisini halleder diyor..

12b. Şiddet birimlerinin istenilen amaca ulaşabilmesi için çalışacak personelin niteliği ve meslek grupları oldukça önemlidir. Şiddet çok yönlü bir süreçtir. Bu sürece yön veren çok çeşitli nedenlerin varlığı, personel çeşitliliğini zorunlu kılmaktadır. Bu anlamda bu birimlerde pek çok meslek grubundan polisin varlığı yararlı olacaktır.

G17 Psikolog, avukat, olsa süper olur yani onları yönlendirecek hani haklarını anlatacak biri olacak... polise inanmakla avukata inanmak farklı... sonuçta ikimizde aynı şeylerden bahsediyoruz ama avukat daha bir başka olur.... biz sizin arkanızdayız böyle bir şeyler olsa olumlu olmaz mı...neden olmasın...

G7 Şiddet birimleri iyi işletilir, içeriği iyi organize edilirse yararlı olacağını düşünüyorum...burada çalışan kişilere şiddet eğitimi verilmeli....seminer ve paneller düzenlenmeli...çalışan kişiler içinde hem olgun yaşlı insanlar hem de genç bireyler olmalı....yeni nesilden kişiler olmalı...abi, abla olarak görülen

kıdemli olgun kişiler olmalı...okul öncesi mezunları bu birimlerde mutlaka olmalı...sosyal bilimlerde çalışan psikoloji, sosyoloji, halkla ilişkiler mezunu kişiler istihdam edilmeli...hümanist insanlar görev almalı....sürekli anketler ve çalışmalar yapılarak gelinen aşama ortaya konulmalı....görüş ve düşüncelerini yazacakları mektuplar istenebilir....

G7 Tanık koruma birimleri var..kadın koruma birimleri kurulmalıhizmet canı gönülden çalışacak, gönüllü kişilere yer verilmeli...elbette kadını 24 saat korumak mümkün değil...dünyanın hiçbir yerinde mümkün değil....

G16 Şiddet birimlerinde gönüllü, eğitilmiş ve donanımlı kişiler çalışmalı...kadınlarla ilgilenecek resmi kurumlar olmalı...aileler eğitilmeli....kadın polislerin ilk etapta devreye girmesi önemli...kendilerini iyi hissederler...

G4 Şiddet ile ilgili bir eğitim almadım...gereklidir verilmeli bence...ama önce isteyene verilmeli...isteksiz gidilince bir anlamı olmuyor...karakola gelen kadınları anlamak lazım ruhsal anlamda kadınlar rahatlatılmalı...psikologlar, sosyal hizmet uzmanları olması lazım...kadın bir başka kadına elbette ki derdini daha rahat anlatır...

12c. Şiddet olaylarında mağdur olan taraf kadındır. Desteğe, güvene, şefkate sahip olan tarafın kadın olması, şiddet birimlerinde kadın polis istihdamı konusunu gündeme getirmiştir. Mağdur olan kadın, aradığı güveni bir başka kadında bulabilir. Bu nedenle şiddet birimlerinde kadın polis istihdamının artırılmasının yararlı olacağı varsayılabilir.

G17 Karakola geldiğinde ilk kadın polisi görmesi çok iyi...bir dalıyor zaten erkekten dayak yemiştir...kapıdan bir girmiş 30-35 kişi bir erkek grubu var...kadın derki ne oluyor ya bir erkekten kaçarken başka bir erkek ortamına düştüm düşüncesinden bayan olarak sıyrabiliyorsunuz...gel bacım gel oturalım bir su iç bir soluklan bir beş dakika dinlen sonra anlatırsın işte sakinleş falan bunda acaip faydasını gördük...hani kendine geliyor...ağlıyor işte bir beş dakika on dakika yarım saat...kendini toparlıyor...işte şimdi anlat başla ..nasıl oldu anlat diyoruz...karşı taraftaki rahatlıyor kadın polis güven veriyor...

G12 Genelde mağdurlar erkekten çok kadınları tercih ediyor...kendilerini iyi ifade edebiliyorlar...bir erkeğe anlatamadıkları durumları bir bayana daha rahatlıkla anlatabiliyorlar...

G3.Bayanlar daha ayrıntılı, teferruatlı düşündükleri için belki daha derine indikleri zaman çözüme ulaşmak daha kolay olur....duygusal anlamda bir bayanı başka bir bayan anlar...bu da her açıdan daha iyi olur....

G13 Kadın polisler bence daha fazla rol oynamalı...toplum destekli bir birimimiz var...bayanlar günler yapıyorlar mahallelerde...şimdi bir gidersiniz iki gidersiniz..bayanlar kadın polisleri arkadaşları gibi görüyorlar...yani polis gibi değil...bizim günümüze de gelin diyorlar...polis sosyal hayatlarına normal bir insan

gibi giriyor...hatta şey olabilir kimliği bir tarafa bırakıp sıkıntılarını anlamada daha faydalı olabiliriz...şimdi bayanlar biliyorsunuz bu tip topluluklarda daha rahat konuşuyorlar...bu faaliyetlerde daha çok kadına ihtiyaç var diye düşünüyorum...tutupta bir erkeği gönderdiğinizde olmaz bu...rahat edemeyecekler hiçbirşey yapamayacaklar...bu konuda uzman olan bayanlar görev almalı...bizim aramızda üniversite mezunu polisler var...neye nasıl ne şekilde yaklaşması gerektiğini bilecek...pat diye konuya girmeyecek....eğitimli olacak...eğitim alıp onların yanına gideceğiz...

12d. Şiddet olayları sonrasında tüm polislerin olaya ve sürece yüklediği anlam önemlidir. Çünkü bireyler olaylara yükledikleri anlamlara göre girişimlerde bulunurlar. Bu nedenle tüm polislere şiddet olayları sonrası neler yapılacağına ilişkin eğitimlerin verilmesi yararlı olacaktır. Kadınların şiddet olayları sonrası kurtuluş yeri olarak gördükleri karakollardaki polislerin yaklaşımı, onların rehabilite edilmesi noktasında önemlidir.

G3 Dayak yemiş bir bayan geldiği zaman tabii ki elimizden geldiğince ilgileniyoruz ama bir uzman yardımı ile kadın daha nasıl rahatlatılır, nasıl hoş tutulur bilmek isterdim....

G4 Kadın polis önce şiddet gören kadını anlamalı.....yakınlık olabilir arada...tüm polis bayanların eğitilmesi lazım....bizlere hizmetiçi eğitim veriliyor.....aile içi şiddet ders olarak konulabilir...

G18 bu tür durumlarda, dokunma, göz göze temas kurmak önemlidir... ben buradayım şeklinde bedensel temasta bulunurduk...bunun etkilerini görürdük...bu eğitimler polislere ciddi anlamda verilmeli...bu konulara ilgili olanlar katılmalı...herkes ilgili değil...

G1 A.B. projesi kapsamında Ankara'da 5 günlük bir eğitime katılmıştım...Şiddet gören kadın nasıl karşılanmalı, ilk karşılayan kim olmalı, tavırları nasıl olmalı (sevecen, sempatik, sıcak kanlı ve güven verici bir tavır olması gerekliliği) kadın çocuğuyla geldiye çocuğu ortamdaki uzaklaştırıp oyuncaklarla oynaması sağlanarak olaydan bir nebze olsun kurtarılmasının önemi gibi pek çok şey anlatıldı...bize CD'ler verildi....yani gayet güzeldi....bu eğitimlerin devamlı olması gerekir...çok faydasını gördüm şahsen ben....

G17 Eğer eğitimi verdiğiniz kişileri ilk müracaat yerlerinde çalıştırırsanız bu çalışmalar işe yarar...ama işte ben şu an bürodayım...dışarı çıkmıyorum..bana şiddet eğitimi verseniz ne yazar..hiç bir anlamı yok...

13. Şiddet olayları sonrası pek çok kadının ekonomik güvencesinin olmamasını, şiddete boyun eğmenin bir nedeni olarak göstermesi, kadınların istihdamı sorununu gündeme getirmektedir. Kadının evlilik kurumunda yaşadığı mağduriyeti giderme noktasında, ekonomik güvencenin getirisi göz ardı edilemez. Erkeğin evlilikte parasal gücü bir koz olarak kullanması, kadının ekonomik bağımsızlığını zorunlu kılmaktadır.

G10 Kadın için ilk etapta şunları diyebilirim....güçlü olacak, maddiyatı olacak, işi olacak....

G2 Bir kere şiddet gören kadının sağlık problemleri olacağı için maddi olarak kadını desteklemek lazım....o kadına iş bulmak....evlilikten bu şekilde korkan kadınlar nikahsız eşe yöneliyorlar sonra....kadın ayaklarının üzerinde duracak bir kere....

G8 Kadın sığınma evleri açılırken ek olarak iş imkanları verilmeli...meslek edindirme kurslarına kadınlar yönlendirilmeli...kadın meslek sahibi olmalı...güveni gelmeli kendine...sığınma evlerindeki kadınlara aylık bağlanabilir...

G17 Aile içi şiddete uğrayıp mağdur olan hiçbir yere gitmeyen gidemeyen ya da annesi babası yok her neyse kardeşi kabul etmiyor ortada kalmış bir bayanı bırakacak yer bulamıyoruz...nereye sığdıracaksınız...mor çatı dernekleri falan...kadın sığınma evleri falan...ya kapasite dolu ya memurun işi var ya saatlerce karakolda bekletirsiniz gelir..artık 5 saat sonra mı gelecek 6 saat sonra mı gelecek lütufta bulunur işte siz getirin bizim aracımız yok...yakın bir yerde olmaz genelde....şehir dışında kurulur ki fazla giren çıkan olmasın...en azından onların kalabileceği bir yer olsun ya...alt yapı iyi olmalı...

G1 Kadınlara hakları kesinlikle öğretilmeli, TV'lerde programlar yapılmalı, ekonomik güvence sağlanmalı, her kadının yapacağı bir iş vardır...evine kadar gidilip anlatılmalı....olaylar anlatılıp aydınlatılmalı....eşinden sonraki yaşam konusunda kadına ekonomik güvence verecek olan iş sahaları yaratılmalı...tabi bunlar yapılırken inandırıcı olmalı...kadına güven vermeli....bu sağlanmazsa kadının döneceği yer yine erkeğin olduğu ev olacaktır....

14.Medyanın kitleler üzerindeki gücü yadsınamaz. Günümüz dünyasında kitle iletişim araçlarının bireylerin yönlendirilmesi ve bilinçlendirilmesindeki katkısı yadsınamaz. Medya gibi güçlü bir aracın, şiddet olaylarının çözümü noktasında etkili bir şekilde kullanılması yararlı olacaktır. Medyanın bu görevini yaparken, çok dikkatli olması gerekmektedir. Medyadan kaynaklı hatalar şiddeti azaltmak yerine artırabilir.

G4 Bu konudaki haberlerin denetlenmesi lazım...

G11 Medya yaptığı yayınlar ile şiddeti özendirilmemeli...sunuş şekli değişmeli....dizilerde, çizgi filmlerde her yerde şiddet var ya....inanın insanlar haber ya da filmde gördükleri öldürme şekillerinden bile ne kadar etkileniyorlar...bire bir aynısını yapıyorlar..münevver olayından sonra pek çok kesme olayı ile karşılaşıldı....insanlar garip bir şekilde etkileniyor...

G12 Medyada sürekli şiddet gören kadınların ön plana çıkarılarak bence o durumlarını topluma normal bişeymiş gibi yansıtıldığını düşünüyorum...insanlar belli bir süre sonra rutin hayatın şartlarıymış gibi algılıyor...izleye izleye bunları normalmiş gibi kabul ediyor...kabulleniyor yani...toplumun geneline bide bu

şekilde düşünce oluşmaya başlıyor...o yüzden şiddet gördüğünü değil belki sözel olarak bahsedilip geçilmesi gerektiğini düşünüyorum...bilgilendirme açısından...bu durum görsel olarak yansıtılmaması gerekiyor...dışarıda mağdur olmuş, yara almış gözü morarmış kolu kırılmış bayanın sanki normal bişeymiş gibi hayata sunulması doğru değil...

G4 Şiddet görüntüleri çocuklara izlettirilmemeli...

G4 Şiddet haberlerinde kanlı görüntüler yer almamalı...çocuğun bilinç altına işleme durumu söz konusu olabilir...üstelik şiddete meyilli erkekler daha fazla izliyor ve taktikler alıyorlar biliyor musunuz? şiddeti böylece öğreniyorlar....Mesela ABD’de böyle değil...orada görüntüler asla yayınlanmaz.....ya haberde “eşi karısının boğazını kesti” ifadesi kullanılıyor....ya afedersiniz hayvan mı ki bu ifade kullanılıyor....

G10 Medyada şiddet olayları ayrıntılı anlatılmamalı...yayınlar kontrollü yapılmalı....herkes her şeyi bilmek zorunda değil ki...polis bilsin yeter...

G16 Tv’de kadına yönelik eğitici programlar olmalı...tüm yayınlanan programlara bakın....bunlarla kadın eğitilir mi...

G8 Kadınların hakları reklamlarla anlatılmalı....ama bu yapılırken erkekler suçlu denilmemeli....şiddetin yanlış olduğuna vurgu yapılmalı...erkek şöyle böyle asalım keselim denilirse yol alınmaz...şiddete vurgu yapan haberler yapılmalı...erkekler yargılanmamalı...

G3 Önceden hani nasıldı kadına eşi ne söylese onun doğru olduğunu düşünüyordu...ama çevreye baktığı zaman televizyonlar olsun internet olsun oraya baktığı zaman bile bilinçleniyor...mesela doğudaki kadınları düşündüğümüzde hani fazla doğum yapma, şiddet hep bilinçsizce ama şimdi en azından tv’de görüyor hani bakıyor ki ben yalnız değilim mesela düşünebilir bunu yaşayan yalnızca ben değilim....ve bence özgüven oluşabileceğini düşünüyorum...mesela TV’de dayak yiyen bayanların haklarını aradığına dair ceza veriliyor mesela diyebilir ki kadın aa bende eşimden dayak yiyorum ben de bunu yapabilirim...

G3 Kadınların başvuracakları yerler konusunda yayın yapılabilir....belki bu çok basit gibi görünüyor ama bilmeyen kadınlar var.....ve hala devam ediyor.....haklarını bilmiyorlar...dizi izliyorlarsa dizilerde bu konular işlenebilir....en çok izlenen kadın programlarında bu konular ele alınabilir.....

G7 Kadın şiddeti ile ilgili olarak gerekirse kadınların evlerine kadar gidip onları usandırana kadar bilgi verilmeli...ben bunun uzun vadede sonuçlar vereceğini düşünüyorum...bakın önceden anne sütü olmayınca “ya ne yapayım sütüm bu kadar” derdi...anne sütünün önemi reklamlarda, televizyonda programlar aracılığıyla işlendiği vakit kadınlar bu konuya ne kadar dikkat etmeye başladı...ya da doğuda doğum kontrolü konusunda yıllar önce verilen bilgilerin sonuçları sonunda doğudaki şehirlerde alındı...yani bu konu ciddi olarak işlenmeli...toplumda bayanların gözünde önemli olan, hayranlık duyulan kişilere

başvurulabilir....aile hekimliğini yaygınlaşması gibi bu da zamanla yaygınlaşacaktır....

KAYNAKÇA

ADAK, Nursen Özçelik (2002); Sağlık Sosyolojisi Açısından Kadın ve Kentleşme, Birey Yayıncılık, İstanbul.

AHMED, Enis (1991); Kadın ve Sosyal Adalet, Beyan yayınları, İstanbul.

AKDOĞAN, Hatice (2004); Medyada Kadın, Ceylan Yayınları, 2. Basım, İstanbul.

AKINCI, Füsun Sokullu (2003); Kriminoloji ve Viktimoloji Bağlamında Aile İçi Şiddete Genel Bir Bakış, , Suçla Mücadele Bağlamında Türkiye’de Aile İçi Şiddet Ülke Çapında Kriminolojik-Viktimolojik Alan Araştırması ve Değerlendirmesi, XIII. Dünya Kriminoloji Kongresi (İç), Beta Yayınları, 2003.

AKSOY, Fevzi (1996); “Kadın Erkek İlişkilerinde Davranış Problemleri”, Kadın Gerçeklikleri (İç), Yayına Hazırlayan: Prof. Dr. Necla ARAT, Say Yayınları.

ARCHER Dane, GARTNER, Rosemary (2010); Barış Dönemi Kayıpları: Savaşa Katılmayanların Şiddet İçeren Davranışlarında Savaşın Etkisi, Cogito Şiddet Sayısı (İç), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

ARIN, Canan (2010); Kadına Yönelik Şiddet, Cogito Şiddet Sayısı (İç), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

ART, Gökçen (1996); Şeyhülislam Fetvalarında Kadın ve Cinsellik, Çiviyazıları, İstanbul.

AVCI, Gültekin (2007); Kıyamet Kadınları İslamcı ve Modern Kadının Yozlaşması, Metropol yayınları, İstanbul.

BALCIOĞLU, İbrahim (2011); Şiddet ve Toplum, Bilge Yayıncılık, İstanbul.

BEŞER, Faruk (2009); İslamda Kadının Çalışması ve Sosyal Güvenliği, Nun Yayıncılık, İstanbul.

COLİN, Gönül Dönmez (2006); kadın, İslam ve Sinema, Agora Kitaplığı, İstanbul.

ÇİMEN, Latife Kabaklı (2008); Türk Töresinde Kadın ve Aile, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul.

ÇİMEN, Ünsal (2011); Kadın Düşmanlığı ve Kadın Üzerine Özlü Sözler, Cinius Yayınları, İstanbul.

ÇİVİ, Selma, KUTLU, Ruşen, MARAKOĞLU, Kamile (2008); The Frequency of Violence Against Women and The Factors Affecting This: a Study on Women Who Applied to Two Primary Health Care Centers, *Gülhane Tıp Dergisi*, 50: 110-116.

DURMUŞ, Ayten (2008); Geleneksel ve Modern Hurafeler Kışkırtıcısında Kadın, 2. Baskı, Nesil yayınları, İstanbul.

ERTEN, Yavuz; ARDALI, Cahit (2010); Saldırganlık, Şiddet ve Terörün Psikososyal Yapıları, *Cogito Şiddet Sayısı (İç)*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

GARCÍA, Moreno C., JANSEN H.A., ELLSBERG, M. (2006); Prevalence of Intimate Partner Violence: Finding From The WHO Multi-Country Study on Women's Health and Domestic Violence. *Lancet*, 368:1260-9.

GARCÍA, L.; HERERO, J. (2006); Acceptability Domestic Violence Against Woman in The European Union: A Multilevel Analysis, *J. Epidemial Community Health*, 60, 123-129.

İNCEOĞLU, Yasemin ve KAR, Altan (2010); Dişilik, Güzellik ve Şiddet Sarmalında KADIN ve BEDENİ, *Ayrıntı Yayınları*, İstanbul.

KALYONCU, Hamdi (2011); Kadını Yönetme Sanatı, *Yediveren Yayınları*, İstanbul.

KAVUNCU, Nur Velidedeoğlu (2011); Kadın Erkek İlişkilerinde Sorunlar ve Çözümleri, *Efil yayınevi*, 2. Baskı, Ankara.

KERNİC M.A., WOLF M.E. (2003); Behavioral Problems among Children Whose Mothers and Abused by an Intimate Partner. *Children Abuse Negl*, 27:1231-46.

MOSES, Rafael (2010); Şiddet Nerede Başlıyor, *Cogito Şiddet Sayısı (İç)*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

OĞUZ, Gürsel YAKTIL (2010); “Erkek Egemen Toplumda Gücün Kanıtı: Kadına Yönelik Şiddet ve Medyadaki Görünümleri”, *Medyada Şiddet Kültürü (İç)*, *Literatürk*, İstanbul.

ORAL, Zeynep (2010); Kadın Olmak, *Cumhuriyet Kitapları*, 23. Baskı, Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş., İstanbul.

ÖZTÜRK, Emine (2010); Türkiye’de Aile, Şiddet ve Kadın Sığınma Evleri, *Birey Yayıncılık*, İstanbul.

SEVİNÇ, Necdet (2007); Türklerde Kadın ve Aile, Bilgeoğuz yayınları, İstanbul.

SÜREKLİ, Derya (2002); Kadın ve Toplum, EVRİM Bilim Dizisi:17, İstanbul.

TEKİN, Üzeyir (2011); Şiddet, Orient Yayınları, Ankara.

TOPKARA, Mustafa (2011); Kadın&Erkek İlişkilerin Psikolojisi, Karma Kitaplar, İstanbul.

TREND, David (2008); Medyada Şiddet Efsanesi Eleştirel Bir Giriş, Çeviren: Gül Bostancı, YKY, İstanbul.

TUĞLU, Nur, (2009); Bireysel ve Aile İçi İlişkilerde İslam'ın Şiddet Karşıtlığı, Rağbet Yayınları, İstanbul.

ÜNVER, Yener (2003); Türkiye'de Aile İçi Şiddetin Boyutları, Nedenleri ve Çözüm Önerileri, , Suçla Mücadele Bağlamında Türkiye'de Aile İçi Şiddet Ülke Çapında Kriminolojik-Viktimolojik Alan Araştırması ve Değerlendirmesi, XIII. Dünya Kriminoloji Kongresi (İç), Beta Yayınları, 2003.

YILDIRIM, Aysel (1998); Türkiye'ye Özgü Olmayan Bir Sorun: Kadına ve Çocuğa Özgü Şiddetin Toplumsal Kaynakları, Boyut Kitapları, İstanbul.

YILDIZ, Ali kemal (2003); Aile İçi Şiddete İlişkin Ceza Muhakemesi ve İnfaz Hukuku Sorunları, Suçla Mücadele Bağlamında Türkiye'de Aile İçi Şiddet Ülke Çapında Kriminolojik-Viktimolojik Alan Araştırması ve Değerlendirmesi, XIII. Dünya Kriminoloji Kongresi (İç), Beta Yayınları, 2003.

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://dosyalar.hurriyet.com.tr/aileicisiddet12.asp.erisim> , Erişim Tarihi 27.12.2011.

http://www.cnnturk.com.tr/arama/haber_detay.asp?PID=00318&haberID=2009, Erişim Tarihi 27.12.2011.

<http://www.bianet.org/bianet/insan-haklari/135205-wendo-kadinlarin-yolu>, Erişim Tarihi 04.01.2012.